POGODA
Dziś słonecznie, temp. około 80 stopni F (27 do 29 C), wiatry południowe o sile od 5 do 10 mil na godzinę (8 do 16 km).
Jutro, częściowe zachmurzenie, temp. około 80 stopni F (27 do 29 C).
Wschód słońca o godzinie 5:17 rano, zachód o 8:29 wieczorem.

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dziś wtorek, 26 czerwiec — Jana, Pawła.
Jutro środa, 27 czerwiec — Władysława.
Pojutrze czwartek, 28 czerwiec — Ireneusza, Leona.

No. 127 Rok (Vol.) LXXI CHICAGO, IL., Wtorek, 26 Czerwca (June 26), 1979 Telefon wszystkich Biur 286-0141. 25c

KONFERENCJA CARTERA Z OHIRĄ

Strajk Przyczyną Wzrostu Cen

Iran Przejął Zagraniczne Firmy

Teheran. (UPI) — Rewolucyjny rząd irański przejął i upaństwowił wszystkie zagraniczne firmy ubezpieczeniowe, w tym jedną stanowiącą wyłączną własność Związku Sowieckiego, a ponadto przejął majątek siedmiu przedsiębiorstw zagranicznych.

Upaństwowienie firm ubezpieczeniowych nastąpiło w 18 dni po upaństwowieniu wszystkich banków zagranicznych.

Firmom ubezpieczeniowym nakazano przerwanie działalności na 5 dni, aby "rewolucyjni" kontrolerzy mogli obliczyć ich majątek.

Firmy te podejmą działalność, ale pod kontrolą państwową i . . . według reguł islamu.

Simone Veil Na Czele Sejmu EWG?

Bruksela (DP) — W Brukseli panuje przekonanie, że francuski min. zdrowia, popierana przez Giscard d'Estaing, pani Simone Veil, ma szanse zostania przewodniczącą nowego wybranego w bezpośrednich wyborach parlamentu EWG.

Przewodniczący poprzedniego Zgromadzenia Wspólnego Rynku, Jean-Francois Pintat, który jest liberałem, oświadczył, że jego grupa rozpatrzy kandydaturę p. Veil ze szczególną sympatią. Dodał, że jeszcze przed wyborami liberałowie, chadecy i konserwatyści zawarli w Zgromadzeniu EWG pakt zmierzający do wysunięcia wspólnego kandydata na przewodniczącego nowego parlamentu.

Po wyborach okazało się, że blok będzie rozporządzał połową lub nawet więcej niż połową mandatów liczącego 410 posłów parlamentu. Poprzednio planowana na przewodniczącego kandydatury Willy Brandta upadła, bo socjaliści w wszystkich 9 krajów EWG będą mieli mniej niż jedną czwartą mandatów: — tylko ok. 111 posłów.

Dziennikarze Nie Chcą Ochrony

Ateny. (UPI) — Propozycje UNESCO, dotyczące zabezpieczenia praw dziennikarskich oraz ochrony ich pracy, zostały potraktowane krytycznie przez uczestników 28 konferencji Międzynarodowego Instytutu Prasowego. Wielu mówców głosiło, że dziennikarzom nie jest potrzebna ochrona, ale większy zakres swobody działania.

"Potrzebny nam jest nieskrępowany dostęp do źródeł informacji, swoboda w poruszaniu się, swoboda w przekazywaniu wiadomości . . ." — powiedział Cushrow Irani z Kulkuty.

"Organizacje międzynarodowe, takie jak UNESCO, nie wiele mogą zdziałać gdy trzeba zabezpieczyć dziennikarzy, spełniających niebezpeczne obowiązki w niebezpiecznych krajach" — orzekł Harold Evans z Londynu.

"W rąbku spódnicy, mającej chronić dziennikarzy, kryje się groźba ograniczeń" — oświadczył jego kolega Gerald Long.

Najdobitniej ujął zagadnienie przewodniczący konferencji prof. Lord MacGregor, który powiedział:

"Istnieje różnica pomiędzy państwami, które prasę uważają za krytyka rządu i państwami, które widzą w prasie instrument rządu . . . Nie sądzę, aby dziennikarze potrzebowali ochrony ze strony rządu tam, gdzie jest demokracja. Natomiast tam, gdzie demokracji nie ma, nie będzie też ochrony".

Na Artykuły Spożywcze

"Niezależni" Blokują Drogi i Napadają Na Tych, Którzy Nadal Pracują

UPI — Strajk "niezależnych" kierowców ciężarówek, głównych dostawców żywności, doprowadza do coraz groźniejszej sytuacji na rynku spożywczym.

Wiele spośród środkowo-zachodnich firm pakujących mięso, wśród nich jedne z największych, skróciły godziny pracy. Hodowcy warzyw obawiają się o straty spowodowane brakiem możliwości przewiezienia produktów na rynek.

Największe zakłady pakujące mięso, Iowa Beef Processors, Inc. będą dzisiaj otwarte na wszystkich zmianach, jednakże godziny pracy zostaną skrócone.

Największa krajowa rzeźnia, mieszcząca się w Amarillo, Texas, zwolniła wczoraj 2,000 robotników. Praca zostanie podjęta na nowo po uzyskaniu pierwszych dostaw bydła i tucznika. Inna rzeźnia, Wilson Foods Co. z Oklahoma City ogłosiła zmniejszenie produkcji i dostaw o 30%.

Ponad 1,000 robotników firm pakujących mięso w Iowa i Minnesota

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Atak Na Bazy Terrorystów w Zambii

Salisbury (UPI) — Oddziały Zimbabwe-Rodezji na helikopterach zaatakowały główną kwaterę wywiadu ZPRA (Zimbabwe Peoples Revolutionary Army, zbrojne ramię partii pod przywództwem Joshua Nkomo) w Romie, osiedlu na północ od stolicy Zambii, Lusaka.

Oficjalny komunikat ogłoszony w Salisbury podaje, że wszystkie jednostki powietrzne wróciły do swych baz bez strat w ludziach lub sprzęcie.

Mieszkańcy Lusaki Mówią, że helikoptery zaatakowały nie tylko główną kwaterę wywiadu i administracyjną ZPRA w Romie, ale także obóz terrorystów znajdujący się nieco dalej na północ. Potwierdzają to zachodni korespondenci w Lusaka, którzy donoszą, że karetki pogotowia z Lusaki pędziły nie tylko w kierunku Romy ale także Chikumbi, gdzie znajduje się obóz terrorystów ZPRA, atakowany już poprzednio przez lotnictwo Rodezji.

Korespondenci zachodni, którzy udali się do kwatery ZPRA w centrum Lusaki, nie otrzymali żadnych informacji i zostali zawróceni przez uzbrojonych cywilów, zdradzających dużą nerwowość.

Atak na bazy ZPRA w Zambii był drugim po objęciu władzy przez biskupa Muzorewa wypadem sił rodezyjskich za granicę. Z początkiem czerwca siły lądowe Zimbabwe-Rodezji uderzyły na bazę terrorystów w Mozambiku.

Kurdowie Giną w Iranie

Teheran (UPI) — Radio Irańskie podało, że w trzech miastach zachodnich podczas zaburzeń zginęło 10 osób, a kilkanaście zostało rannych. Do największych starć sunnickich Kurdów z policją irańską doszło w Sardasht i Piranshahr na pograniczu Iraku, gdzie zginęło 9 ludzi. Jedna osoba została zabita we wiosce Omid w pobliżu dużego ośrodka kurdyjskiego Mahabad.

Kurdowie, należący do muzułmańskiej sekty sunnitów protestują przeciw nowej konstytucji irańskiej, uznającej sektę szyitów za panującą.

Antyspołeczny Egoizm

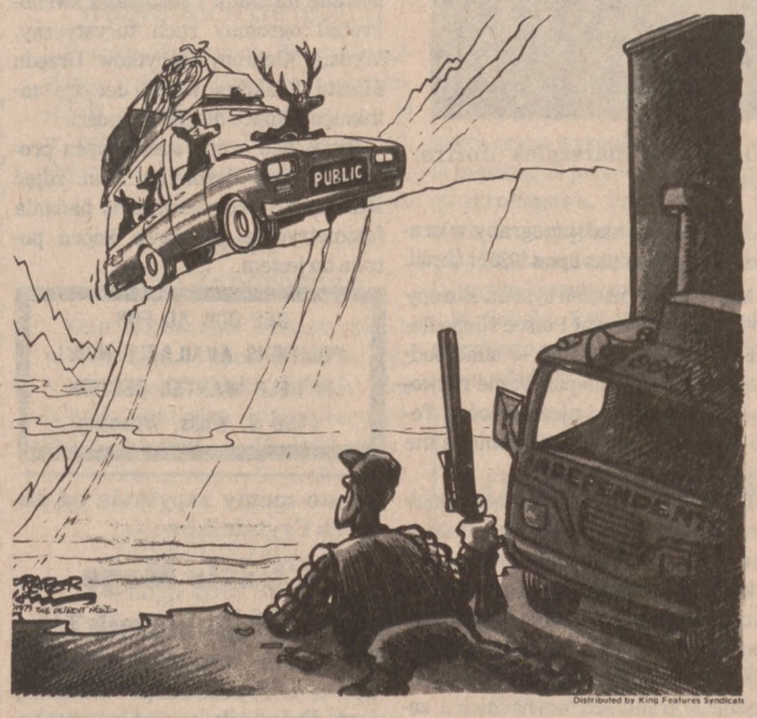

Wojska Rządowe Bombardują Stolicę

Managua, Nikaragua (UPI) — Międzynarodowa Organizacja Czerwonego Krzyża zamierza ponownie wysłać ładunki z żywnością i lekarstwami do miast szczególnie opanowanych przez walki.

Poprzedni transport, podążający do Managui, został przejęty przez Gwardię Narodową. Stolica kraju, która od trzech dni jest widownią ostrych starć, została pozbawiona wody i elektryczności. Rządowe siły powietrzne bombardują miasto.

Brazylia, podobnie jak poprzednio Meksyk, Kostaryka, Panama, Ekwador i Grenada zerwała stosunki dyplomatyczne i handlowe z rządem Somozy, wzywając prezydenta do rezygnacji. Sandanista nadal okupują Leon.

Oddziały rebeliantów przejęły władzę w Masaya, Matagalpa, Diriamba i kilkunastu miejscowościach północnych, położonych wzdłuż granicy z Hondurasem oraz tereny rozciągające się na północ od granicy z Kostaryką.

Sandanista zamierzają rozpocząć proces 80 więźniów, wśród których znajdują się członkowie elitarnego batalionu szkolnego. Sandanista, nadali przez radio wiadomość o uwolnieniu dr Raimundo Remiro, jednego z głównych prokuratorów rządowych.

Remiro przyrzekł przekazanie dokumentów dotyczących śmierci pracowników anty-rządowej gazety, którzy zginęli w ub. roku.

Zderzenie Statków u Wybrzeża Włoch

Fiumiciono, Włochy. (UPI) — W pobliżu zachodniego wybrzeża Włoch doszło dziś w gęstej mgle do zderzenia pomiędzy włoskim tankowcem a frachtowcem francuskim. Jak podają komunikaty, jeden ze statków stanął w płomieniach.

Pierwsze raporty ujawniają liczbę ofiar — dwóch zabitych i 11 rannych.

Jak podaje depesza, włoski tankowiec o wyporności 5,000 ton, Vera Berlingieri oraz frachtowiec francuski Emanuelle Delmas (wyporność 12,000 ton), wpłynęły na siebie, manewrując w gęstej mgle w pobliżu wybrzeża tyreńskiego, w odległości 14 mil od brzegu. Do zderzenia doszło w pobliżu miast Fiumicino i Civitavecchia.

Władze portowe w Fiumicino oświadczyły, iż jeden ze statków stanął w płomieniach i podjęta została akcja ratunkowa.

Zderzenie nastąpiło o godz. 6:30 wiecz. czasu lokalnego (1:30 rano czasu nowojorskiego).

W Indiach Wojsko Walczy z Policją

New Delhi (UPI) — W walkach armii ze specjalnymi jednostkami skoszarowanej policji zginęło 27 ludzi a 89 zostało rannych. Nad Koszarami specjalnych jednostek policji w Bhubaneswar w kraju Orissa powiewają białe flagi a policjanci otrzymali rozkaz nie opuszczania koszar, gdy wojsko zajmowało składy broni i amunicji.

Tysiące policjantów w pięciu krajach Indii otrzymało rozkaz nie opuszczania koszar. Premier Morarji Desai zagroził ogłoszeniem stanu wyjątkowego, jeżeli nie zapanuje spokój. Policjanci demonstrowali przez 6 dni, żądając wyższej zapłaty i lepszych warunków pracy.

Niezależnie od demonstracji policjantów, w wielu miejscowościach w Indiach doszło do demonstracji i starć na tle religijnym i rasowym. W Jamshedpur, na zachód od Kalkuty, dużym ośrodku przemysłu stalowego, od kwietnia w starciach na tle religijnym zginęło przeszło 300 osób.

Według opinii czynników rządowych walki religijne w tym roku przewyższają poprzednie starcia na tym tle i są największe od 1947 r., gdy W. Brytania przyznała Indiom niepodległość. Wówczas walki religijne doprowadziły do podziału kraju i utworzenia Pakistanu jako państwa o większości muzułmańskiej.

Wejście do akcji armii, doprowadziło do "napiętego pokoju" wokół koszar policji. Władze obawiają się, że jest to pokój kruchy. Rząd nie ma zamiaru przyjąć warunków policjantów.

W Trosce o Uchodźców

Washington (UPI) — George Bush, który ubiega się o nominację Partii Republikańskiej w wyborach prezydenckich, skrytykował postawę prez. Cartera wobec problemu uchodźców wietnamskich.

Bush ogłosił oświadczenie, w którym naciska na stworzenie ludzkich warunków uciekinierom.

"Jeżeli Stany Zjednoczone mają zamiar pozostać liderem wolnego świata, muszą podjąć kroko zmierzające do rozwiązania tragicznej sytuacji ludzi nie mogących znaleźć miejsca pobytu. Prezydent powinien wysłać statki, które zabrałyby Wietnamczyków przebywających na niebezpiecznych łódkach na oceanie, dostarczyć dla nich żywność, zaopatrzyć w lekarstwa i postarać się o schrony".

Bush powiedział również, że ilość legalnie przekraczających granice U.S. Wietnamczyków, która obecnie wynosi 7,000 miesięcznie, powinna być podwojona.

Dla Amatora

(ST) — Wzbogacony na nafcie Arab zapłacił $30,000 za Cadillaca z 1968 roku, w kolorze złotym i z kalifornijską tablicą rejestracyjną "ELVIS PR", który był własnością zmarłego piosenkarza Elvisa Presleya.

Konferencja Państw OPEC w Genewie

Genewa (UPI) — Konferencja państw kartelu naftowego państw OPEC, jaka odbędzie się tu w dniu dzisiejszym, będzie z pewnością najbardziej krytycznym spotkaniem — gdy idzie o sprawy ustanawiania cen ropy naftowej — od r. 1973, tj. od czasu pamiętnego kryzysu naftowego. Uczestnicy konferencji podzieleni są jak gdyby na dwa obozy — po jednej stronie znajduje się konserwatywna Arabia Saudyjska, a po drugiej państwa o nastawieniu radykalnym.

Decyzje, jakie podejmą w tym tygodniu ministrowie przemysłu naftowego 13 państw OPEC'u, będą mieć bezpośredni wpływ na obrady toczone w Tokio z udziałem prezydenta Cartera oraz głów siedmiu państw zachodnich, jak również i na przebieg zjazdu państw Komekonu, odbywający się właśnie w Moskwie.

Ogólnie przyjmuje się przewidywanie, iż państwa OPEC'u zechcą podnieść podstawową cenę ropy naftowej o 20 do 25%. W chwili obecnej oficjalna cena wynosi $14.54 za baryłkę. Podwyższona cena wynosiłaby zatem od $17.45 do $18.17 za baryłkę.

Podwyżka w wysokości 20% ropy naftowej w skali światowej, przyczyniłaby się do podwyższenia cen benzyny o 5 centów. To samo dotyczyłoby oleju opałowego oraz paliwa do motorów Diesla — w Stanach Zjedn.

Spotkanie dzisiejsze uważane bezsprzecznie za najbardziej krytyczne od czasu kryzysu lat 1973/1974, trwać będzie od 3 do 4 dni.

Dalsze Egzekucje Na Florydzie

Tallahassee, Fla. (UPI) — Dwaj mordercy, skazani na karę śmierci, zostali przeniesieni do cel sąsiadujących z komorą śmierci w więzieniu stanowym na Florydzie w Railford, skąd będą zabrani na egzekucje, które mają się odbyć w przyszłym tygodniu.

W tym samym zakładzie karnym, w maju, stracono innego mordercę John'a Spenkelink'a.

Śmierć jego wywołała głośne protesty wśród przeciwników kary śmierci.

Obawiano się wówczas, że ta pierwsza od wielu lat egzekucja może wywołać serię następnych, na 132 przestępcach skazanych na najwyższą karę i od lat przebywających w więzieniu.

Gubernator Bob Graham podpisał pełnomocnictwo wykonania egzekucji na krześle elektrycznym w obecności swoich pomocników, władz więzienia, doradców prawnych i asystenta sekretarza stanu.

Adwokaci Roberta A. Sullivan i Charlesa W. Proffitt złożyli apelacje do sądu najwyższego Florydy.

Przeciwnicy kary śmierci zebrali się pod domem gubernatora przysięgając, że pozostaną tam aż do chwili wydania rozkazu wstrzymania egzekucji.

Kryzys Energetyczny w Nowym Yorku

New York (UPI) — Rząd federalny przyrzekł gubernatorowi Hugh Carey, opracowanie programu, który zezwoli stanowi Nowy York na zużycie części paliwa z przydziału na przyszły miesiąc.

Władze Departamentu Energii wyraziły zgodę na takie posunięcie wkrótce po zapowiedzi Carey'a, że bez względu na postanowienie rządu federalnego zapasy zgromadzone na lipiec, będą częściowo sprzedawane podczas ostatnich dni b. miesiąca.

Japonia Popiera SALT II

Do Tokio Przybywają Szefowie Rządów "Wielkiej Siódemki"

Tokio. (UPI) — Prez. Carter i premier Masayoshi Ohira zakończyli rozmowy przygotowawcze do konferencji "szczytowej" siedmiu państw uprzemysłowionych "wolnego świata". Po wstępnych rozmowach w Tokio, konferencja "robocza" prez. Cartera i premiera Ohiry odbyła się w Oiso, pięknej miejscowości wypoczynkowej na wybrzeży oceanu u stóp "świętej" góry Fudżi. Po 90 minutowej rozmowie, obydwaj szefowie rządów wyszli z willi bez marynarek z podwiniętymi rękawami u koszuli, by kontynuować dyskusję w czasie spaceru w ogrodzie. W temperaturze 90 st. F. na zewnątrz, obydwaj wyszli z willi, nie mającej sztucznego ochładzania, silnie spoceni.

Według źródeł amerykańskich, prez. Carter opowiedział "szczerze" premierowi Ohira o swoim wiedeńskim spotkaniu z prez. Breżniewem. Osoby z otoczenia prez. Cartera odmawiały jednak konsekwentnie odpowiedzi na pytanie, czy Stany Zjednoczone i Japonia uzgodniły postulaty z jakimi wystąpią na konferencji "szczytowej", która rozpocznie się w czwartek.

Będzie ona poświęcona przede

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Jubileuszowy Zjazd Komekonu w Moskwie

Moskwa (UPI) — W dniu dzisiejszym nastąpi otwarcie jubileuszowego spotkania z okazji 30 rocznicy Komekonu, organizacji wspólnego rynku krajów bloku sowieckiego. Na porządku dziennym znajdą się przede wszystkim takie zagadnienia, jak kryzys energetyczny, wyścig zbrojeniowy oraz problemy handlu międzynarodowego.

Dyskusje prowadzone przez delegatów, jacy przybyli do Moskwy na zjazd skupią się — choć nie oficjalnie — na problemach energii, zagadnieniu, które stanowi zarazem czołową troskę uczestników szczytówki zachodniej, odbywającej się właśnie w Tokio. Zbieg dat sprawia, iż w Genewie zebrali się w tym samym czasie ministrowie państw OPEC'u.

Gospodarzem sesji rady jest premier sowiecki Aleksy Kosygin. Rada z pewnością dołoży wszelkich starań, by wyrazić najwyższe pochwały pod adresem państw bloku sowieckiego, ich osiągnięć na przestrzeni ostatnich 30 lat, zarysowując różową sytuację na przyszłość.

Jak twierdzą jednakże rzeczoznawcy od spraw bloku wschodniego, w czasie narad prowadzonych za zamkniętymi drzwiami, uczestnicy zjazdu poświęcą z pewnością wiele uwagi problemom energii oraz zagadnieniu dostaw surowców, jak również sprawie pertraktacji prowadzonych przez kraje Komekonu z państwami zachodnimi.

Ropa naftowa oraz gaz ziemny stanowi do tej pory w Rosji Sowieckiej dwa najważniejsze źródła zaopatrujące kraj w energię elektryczną i paliwo. Jednocześnie nafta i gaz ziemny stanowiły także dwie najbardziej ważkie pozycje w handlu z krajami Komekonu. Rzeczoznawcy zachodni przewidują, iż Rosja znajduje się u progu własnego kryzysu energetycznego.

Sądzą oni, iż Moskwa będzie musiała podjąć decyzję, czy zaopatrzyć w dalszym ciągu w te produkty po żniżonej cenie państwa bloku wschodniego, czy też przerzucić się w tej dziedzinie na handel z Zachodem, dzięki czemu mogłaby zyskać tak bardzo potrzebną twardą walutę zachodnią.

Wersal w Dziejach Polski

Kiedy 28 czerwca 1919 r. w sali zwierciadlanej Pałacu Wersalskiego pod Paryżem, wśród wystrzałów armatnich, podpisywano uroczyście traktat pokojowy, wśród przedstawicieli zwycięskich mocarstw Zachodu podpisali go też imieniem Polski — Roman Dmowski i Ignacy Paderewski. Wynikło to z faktu, że większość narodu polskiego stała w pierwszej wojnie światowej po stronie koalicji anty-niemieckiej. Zewnętrznym zaś tego wyrazem był Komitet Narodowy Polski, pod prezesurą Romana Dmowskiego i jego wojskowe ramię — Błękitana Armia pod dowództwem gen. Józefa Hallera; Komitet w czasie wojny został uznany przez rządy alianckie jako oficjalne przedstawicielstwo narodu sprzymierzonego, a jego armia jako jedna z armii sprzymierzonych obok francuskiej, angielskiej, amerykańskiej i innych współwalczących z niemieckim wrogiem.

Naczelni wodzowie armii alianckich we Francji w 1918 r. Od lewej: marszałek Joffre, marszałek Haig, gen. Pershing, gen. Gillain, gen. Albricci i gen. Haller.

Po 60 Latach

W perspektywie 60 lat i zaszłych w międzyczasie wydarzeń, Traktat Wersalski, który porządkował prawnie sytuację europejską po czterech przeszło latach wojny światowej, zakończonej zawieszeniem broni 11 listopada 1918 r., może dziś wydawać się nam czymś bardzo już odległym. Oznacza on jednak pierwszy od smutnego ostatniego roku dawnej Rzeczypospolitej (1795) — międzynarodowy akt w dziejach nowoczesnej Polski triumfującej. Sadowi on ją znowu w rzędzie narodów-państw, przesuwając z kategorii narodów bezpaństwowych. Udziela jej jakby historycznej satysfackcji za historyczną zbrodnię unicestwienia — na przeszło wiek — starego i zasłużonego państwa europejskiego.

Blaski i cienie tego wiekopomnego w naszych dziejach traktatu, zawartego po złamaniu niemieckich agresorów, były wynikiem skrzyżowania różnych interesów i sił europejskich i światowych z naszymi interesami.

Siłę naszą w tamtym konflikcie interesów państwowych widzimy dziś, po dalszych doświadczeniach, wyraźnie: jasny, uzasadniony dobrze program polityczny, od dawna już przemyślany i konferencji pokojowej przedstawiony w wielu udokumentowanych memoriałach i w publicznych wystąpieniach naszych przedstawicieli na jej forum. Nieodpartym argumentem za tym programem był nie tylko talent polityczny prezesa wspomnianego Komitetu, pierwszego od rozbiorów ogólnopolskiego przedstawicielstwa wszystkich części naszego narodu. Olbrzymią jego siłą była też większość skupionego przy nim społeczeństwa polskiego. Bez tego argumentu, bez zaplecza narodu uświadomionego i bezkompromisowego, trudno byłoby zwalczyć silne wpływy przeciwników w łonie koalicji.

Orka Przed Wersalskim Plonem

Jawnym znakiem sił duchowych narodu, jego zdrowia moralnego i prężności jest fakt przygotowania tego wszystkiego, co trzeba było, na czas, kiedy losy nasze miały się decydować: wyjście w porę z naszych tragicznych szamotań się XIX-wiecznych.

Dziesiątkami lat w dziesiątkach pism i organizacji oświatowych społeczno-kulturalnych setki pisarzy i ofiarnych a światłych działaczy zasiewało w umysłach rodaków w mieście i na wsi zdrową myśl polityczną, własną, niezależą, szczerze polską. Z tej długiej orki ery popowstańczej, od końcowych dziesiątków lat ubiegłego wieku aż do wybuchu pierwszej wojny światowej, wyrosło w plonie dojrzałe politycznie społeczeństwo poszlacheckie, ze wszystkich już warstw złożone: naród pełny, myślący sam za siebie, nowoczesny.

W takiej sytuacji społeczno-kulturalnej pod sztandarami wszechpolskiego programu odbudowy własnene, suwerennego państwa skupiła się znakomita większość narodu. W decydującym momencie historii, na jej zakręcie, przez pokolenia wyczekiwanym, Polacy — i to na ziemiach wszystkich zaborów bez wyjątku, także w ówczesnej Polonii świata — wybrali dla siebie właściwą drogę polityczną: w obozie antyniemieckim.

W tym też obozie stanęła murem Polonia amerykańska. Ona dała główny i ofiarny kontyngent do Armii Błękitnej. I ona też finansowo i politycznie wsparła nasz Komitet w Paryżu; jego amerykańskim ramieniem był Wydział Narodowy w Chicago ze wspaniałym Janem Smulskim. Nigdy jej tego nie zapomni historia Polski.

Cienie i Blaski

Ta duża jedność narodowa stanowiła olbrzymią potęgę na powojennej konferencji w Wersalu, ustalającej granice i porządek polityczny w Europie. Jednak wpływowi wrogowie naszego katolickiego w większości narodu nie dopuścili do pełnej realizacji programu Dmowskiego Polski dużej, zawartego w notach składanych rządom alianckim już w czasie wojny. Część rdzennych naszych ziem na zachodzie odcięto. Sztucznie zakorkowano nam wiślany wylot na Bałtyk przez stworzenie z przyznanego nam już uprzednio Gdańska tzw. wolnego miasta, pod silnym wpływem niemieckim. Ponadto w ciężkiej wtedy sytuacji naszej narzucono nam plebiscyty: mazurski (przegrany w dramatycznym dla nas lipcu 1920) i śląski.

Mimo tych obciążeń system Europy powersalskiej dawał Polsce Niepodległej — od morza do gór — silne podstawy geograficzno-polityczne rozwoju gospodarczego i niezależności. Tego systemu należało też bronić, a nie podcinać go.

Doświadczenia z walk wersalskich warto i dziś odczytywać w kapitalnej, pouczającej księdze głównego architekta politycznego powojennej Polski pt. "Polityka polska i odbudowanie państwa." Zwłaszcza memoriały i noty Dmowskiego, a wśród nich szczególnie o granicach wschodnich i zachodnich oraz o organizacji Europy środkowo-wschodniej, wiele nam powiedzą i rozszerzą horyzonty polityczne. Wykład zawarty w tym arcydziele polskiej myśli politycznej, pisanym piękną a prostą polszczyzną, ma znaczenie wcale nieprzemijające. Pokazuje on, jak obóz wszechpolski wytyczał narodowi jasną, zgodną z jego potrzebami drogę ku niepodległości i wizję jej kształtu oraz sposoby skutecznej realizacji własnej polityki — bez błąkania się po manowcach politycznych.

Instytut Romana Dmowskiego w Chicago

Z Obchodu 60 Rocznicy Traktatu Wersalskiego

Zorganizowany w ubiegłą niedzielę przez Chicagoski Oddział Instytutu im. Romana Dmowskiego w Ameryce, obchód 60-lecia podpisania w r. 1919 Traktatu Wersalskiego, był jedną z bardziej udanych imprez tego typu.

Poranek z programem artystycznym, jaki odbył się tuż po Mszy św., zgromadził w sali parafialnej około 150 osób. Na nabożeństwo w kościele św. Jacka przybyły tłumy. Wiele osób wysłuchało Mszy św. stojąc na zewnętrznych stopniach kościoła.

Pomysłowo wykonaną dekorację sceny, zaprojektował Tadeusz Wojtkowski. Dekoracja obrazowała kontury Polski w granicach lat 1919-1939, wskrzeszonej w Wersalu, w kolorach biało-czerwonym. Na tym tle widniał napis: 28.VI.1919, triumfująca wróciła na mapę narodów-państw.

Poranek otworzył prezes Chicagoskiego Oddziału Instytutu im. Romana Dmowskiego w Ameryce, prof. dr Stanisław Smoleński. Program prowadził kierownik Koła Stronnictwa Narodowego w Chicago, Bronisław Sygut.

Główne przemówienia na temat obchodzonej rocznicy, upamiętniającej moment podpisania przez Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego — w imieniu Polski — traktatu wersalskiego, wygłosił zaproszony w tym celu z Washingtonu znany w Chicago ze swej długoletniej pracy społecznej, zwłaszcza na odcinku Związku Nauczycieli i Harcerstwa, inż. Jan Kanty Miska. Przemówienie jego, wygłoszone z dużą swadą, poruszyło sprawy związane z rocznicą w sposób dogłębny, analityczny i obrazowy.

W części artystycznej Marianna Grzeniewska odczytała fragment z książki Romana Dmowskiego "Odbudowa Państwa Polskiego." Harcerz Tadeusz Mazurek zaprezentował fragmenty opinii mężów stanu na temat Romana Dmowskiego na konferencji pokojowej, a Chór im. Paderewskiego (prezes Franciszek Piotrowski) pod dyr. prof. Rudolfa Rygiela, przy udziale solisty, tenora Józefa Zielińskiego, wykonał kilka utworów, które spotkały się z dużym uznaniem publiczności. (a.a)

Letni Zjazd PZA w Sweet Cherry

Tegoroczny Zjazd Polskiego Związku Akademików w Sweet Cherry, Michigan odbędzie się w dniach 7 (sobota) i 8 (niedziela) lipca. Koszt dwudniowego pobytu w letnisku Tafiłowskich nie uległ zmianie i wynosi, jak w latach ubiegłych $25 od osoby. Dojazd na własną rękę.

W programie zjazdu ognisko, miecz siatkówki i inne atrakcje. Zgłoszenia do 1 lipca, tel. 777-3531 lub 777-3670. W zjeździe mogą wziąć udział wszyscy ci, którzy lubią dobrą, wspólną zabawę na świeżym powietrzu.

Naprawa Kopca

Wyjątkowo ciężka zima spowodowała obsunięcia stoków górującego nad Krakowem Kopca Kościuszki. Kopiec ten — usypany w 1821 roku — po raz ostatni poddano zabiegom zabezpieczającym na krótko przed I wojną światową. Zniszczenia spowodowane mrozami i roztopami zwielokrotnił ogromny ruch turystyczny. Wydział Ochrony Zabytków Urzędu Miasta Krakowa wydał decyzję zamknięcia kopca dla publiczności.

Prace nad oceną stanu kopca prowadzi wojsko dokonując m.in. zdjęć lotniczych i prowadząc inne badania fotometryczne. Naprawa kopca potrwa do jesieni.

SEE OUR AD FOR
POSITIONS AVAILABLE NOW!
IN HELP WANTED SECTION
1150 S. Willis, Wheeling

Często mamy zapytania od naszych Czytelników: —

"Gdzie Mogę Kupić Dziennik?"

Podajemy poniżej kioski i sklepy, w których rozprowadzany jest Dziennik w północno-zachodniej części miasta według trasy kierowcy Nr. 2 —

Belmont & Ashland
Wolfram & Wolcott
1324 W. Wrightwood
3057 N. Kimball
Milwaukee & Diversey
2886 N. Milwaukee Ave.
2924 N. Milwaukee Ave.
2931 N. Milwaukee Ave.
2942 N. Milwaukee Ave.
Milwaukee & Central Pk.
2976 N. Milwaukee Ave.
3004 N. Milwaukee Ave.
3055 N. Milwaukee Ave.
3086 N. Milwaukee Ave.
3030 N. Milwaukee Ave.
2917 N. Central Park
2857 N. Ridgeway
2960 N. Pulaski Rd.
3000 N. Pulaski Rd.
3650 W. Belmont Ave.
3648 W. Belmont Ave.
3456 N. Hamlin Ave.
3400 N. Lawndale
3235 N. Springfield
3263 N. Pulaski Rd.
3300 N. Pulaski Rd.
3326 N. Milwaukee Ave.
3334 N. Milwaukee Ave.
3580 N. Milwaukee Ave.
Irving Pk. & Cicero
Irving Pk. & Elston
3701 N. Elston Ave.
4302 N. Kedzie Ave.
5077 N. Lincoln Ave.
4001 W. Lawrence Ave.
5322 W. Lawrence Ave.
4772 N. Milwaukee Ave.
4403 N. Milwaukee Ave.
4400 N. Milwaukee Ave.
4410 N. Milwaukee Ave.
4208 N. Milwaukee Ave.
4340 N. Central Ave.
Milwaukee & Gale Sub.
5301 N. Central Ave.
5726 W. Higgins Rd.
Lawrence & Austin Ave.
6201 W. Montrose Ave.
6039 W. Irving Pk. Rd.
Higgins & Nagle
5800 N. Milwaukee Ave.
5732 N. Milwaukee Ave.
6247 N. Milwaukee Ave.
6347 N. Milwaukee Ave.
Imley & Milwaukee Ave.
7503 N. Milwaukee Ave.
8117 N. Milwaukee Ave.
7518 N. Harlem Ave.
Oliphant & Northwest Hwy.
7124 W. Higgins Rd.
Higgins & Harlem
7158 W. Higgins
7818 W. Higgins Rd.
7929 W. Bryn Mawr.
7308 W. Foster
7549 W. Montrose Ave.
7460 W. Addison Str.
7150 W. Addison Str.
7051 W. Addison Str.
6859 W. Addison Str.
6325 W. Belmont Ave.
6738 W. Belmont Ave.
6801 W. Belmont Ave.
3137 N. Oak Park Ave.
7101 W. Belmont

Fit and Flattery

Definitely one of the best ways to look now and thru fall! The lightest of fit, a cool fall of fabric from scooped neck. Tie a neat bow and go, go, go!

Printed Pattern 4717: Half Sizes 10½, 12½, 14½, 16½, 18½, 20½. Size 14½ (bust 37) takes 2 5/8 yards 60-inch fabric.

$1.50 for each pattern. Add 40¢ for each pattern for first-class airmail and handling. Send to:

Anne Adams, Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 West 17th st. New York, N.Y. 10011.

Print NAME, ADDRESS, ZIP SIZE and STYLE NUMBER.

CHANGE! The big fashion changes are in our NEW SPRING-SUMMER PATTERN CATALOG. Dresses, tops, skirts, pants, vests, jackets plus $1.50 free pattern coupon. Send 75¢ for Catalog.

130-Sweaters-Sizes 38-56 . $1.50
129-Quick/Easy Transfers . $1.50
128-Patchwork Quilts $1.50
127-Afghans 'n' Doilies . . . $1.50

Henryk Sienkiewicz

Pan Wołodyjowski

24

(Ciąg Dalszy)

A pan Sobieski siadł naprzeciw i mówił dałej:

— Nie chcę z tobą gadać jak z podkomendnym, ale jak z przyjacielem, ba! jako ojciec z synem! Jeszcze za tych czasów, kiedyśmy to w ogniu bywali, u Podhajec i przedtem, na Ukrainie; kiedyśmy ledwie zdużać mogli przemocy nieprzyjacielskiej, a tu, w sercu ojczyzny, ubezpieczeni za naszymi plecami źli ludzie warcholili się, prywat własnych dochodząc — przychodziło mnie nieraz do głowy, że ta Rzeczpospolita zginąć musi. Zbytnio tu swawola nad ładem panuje, zbytnio dobro publiczne prywatnym sprawom ustępować zwykło... Tego nigdzie nie ma w takim stopniu... Ot, gryzły mnie te konsyderacje i w dzień w polu, i w nocy w namiocie, bom sobie myślał: "Nu! my żołnierze, gorzejem!... to nasza powinność i nasz los! Ale żebyśmy to choć wiedzieli, że z tą naszą krwią, która wypływa nam z ran, wypłynie i zbawienie." Nie! i tej pociechy nie było. Oj, ciężkiem dni przebywał pod Podhajcami, chociażem wam wesołe pokazywał oblicze, abyście zaś nie myśleli, żem o wiktorii w polu zdesperował. Ludzi nie masz! — myślałem sobie — ludzi nie masz prawdziwie tę ojczyznę miłujących! I tak mi było, jakoby mi kto nóż w pierś wbijał. Aż razu pewnego... było to ostatniego dnia w podhajeckim okopie... gdym was w dwa tysiące posłał do ataku na dwadzieścia sześć tysięcy ordy, a wyście na oczywistą śmierć, na pewne jatki lecieli z takim okrzykiem i ochotą, jakoby na wewele, przyszło mi nagle na myśl: "A owi żołnierze?" I Bóg w jednej chwili zdjął kamień z serca, i w oczach stało mi się jasno. Ci — rzekłem — z czystej miłości dla matki tam giną; ci nie pójdą do związków ani do zdrajców; z nich utworzę święte bractwo, z nich utworzę szkołę, w której młode pokolenia uczyć się będą. Ich przykład, ich kompania podziała; przez nich ten naród nieszczęsny się odrodzi, prywaty próżen, swawoli niepomny, i stanie jako lew okrutną moc w członkach czujący, i świat zadziwi! Takie to bractwo z moich żołnierzów uczynię!

Tu pan Sobieski sam zapłonął, podniósł do góry głowę podobną do głowy rzymskiego cezara i wyciągnąwszy ręce zawołał:

— Panie! Nie pisz na naszych murach Mane, Tekel, Fares! i pozwól mi moją ojczyznę odrodzić!

Nastała chwila milczenia.

Mały rycerz siedział z głową spuszczoną i czuł, że go drżenie chwyta w całym ciele.

Hetman chodził czas jakiś szybkimi krokami po izbie, następnie zatrzymał się przed małym rycerzem.

— Przykładów trzeba — rzekł — przykładów co dzień, które by w oczy biły. Wołodyjowski! jam ciebie w pierwszym rzędzie do bractwa zaliczył. Zali chcesz do niego należeć?...

Mały rycerz wstał i objął hetmańskie kolana.

— Ot, — rzekł wzruszonym głosem — ot! usłyszawszy, że mam znów jechać, pomyślałem, że mi się krzywda dzieje i że mi się wczas dla mojej boleści należy, a teraz widzę, żem zgrzeszył... i... i kajam się takowej myśli, i mówić nie mogę, bo mi wstyd...

Hetman przycisnął go w milczeniu do serca.

— Garść nas jest — rzekł — ale inni pójdą za przykładem.

— Kiedy mam jechać? — pytał mały rycerz. — Mógłbym i do Krymu samego, bom już tam bywał.

— Nie — rzekł hetman. — Do Krymu poślę Ruszczyca. Ma on tam pobratymców, a nawet i imienników, podobno, że braci stryjecznych, którzy dziećmi przez ordę zagarnięci, zbisurmanili się i do godności między pogany doszli. Ci mu będą we wszystkim pomocą; zaś ciebie w polu potrzebuję, ile że nie masz, kto by ci w procederze z Tatary dorównał.

— Kiedy mam jechać? — powtórzył mały rycerz.

— Za dwie niedziele najdłużej. Potrzebuję się jeszcze z panem podkanclerzym koronnym rozmówić i z panem podskarbim, listy Ruszczycowi przygotować i instrukcje mu dać. Wszelako bądź gotów, bo się będę spieszył.

— Od jutra będę gotów!

— Bóg ci zapłać za intencje, ale tak prędko nie potrzeba. Nie pojedziesz też na długo, bo w czasie elekcji, jeśli tylko pokój będzie, tu mi będziesz potrzebny, w Warszawie. Słyszałeś o kandydatach? Co też się między szlachtą mówi?

— Z klasztorum niedawno na świat wychynął, a tam nie o światowych rzeczach myślą. Wiem tylko, co mi pan Zagłoba powiadał.

— Prawda. Mogę mieć od niego informacje. Siła on między szlachtą znaczy. A ty za kim myślisz dać kreskę?

— Sam jeszcze nie wiem, jeno tak myślę, że wojennego potrzeba nam pana.

— Oto jest! tak! tak! Mam i ja takiego na myśli, który by samym imieniem sąsiadów przeraził. Wojennego nam pana potrzeba, jako był Stefan Batory. No, bądź zdrów, żołnierzyku!... Wojennego nam pana potrzeba! Wszystkim to powtarzaj!... Bądź zdrów!... Bóg ci zapłać za gotowość!...

Pan Michał pożegnał się i wyszedł.

Przez drogę rozmyślał. Był jednak żołnierzysko rad, że ma jeszcze przed sobą tydzień lub dwa, bo miłą mu była ta przyjaźń i ta pociecha, którą mu krzysia Drohojowska niosła. Cieszył się też myślą, że na elekcję powróci, i w ogóle już bez zmartwienia do domu wracał. Miały i stepy dla niego jakiś urok, za którym nie wiedząc tęsknił. Tak przecie przywykł do tych przestrzeni bez końca, w których konny żołnierz ptakiem się więcej niż człowiekiem czuje.

— Ano pojadę — mówił sobie — do tych pól niezmiernych, do stanic i mogił, starego życia na nowo skosztować, z żołnierzami pochody odprawiać, granicy po żurawiemu strzec, z wiosną w trawach buszować, ano pojadę, pojadę!

Tymczasem rozpuścił konia, i jechał skokiem, bo już zatęsknił za pędem i za świstem wiatru w uszach. Dzień był pogodny, suchy, mroźny. Śnieg zmarzły pokrywał już ziemię i skrzypiał pod nogami bachmata. Zbite jego grudki wylatywały z impetem spod kopyt. Pan Wołodyjowski leciał tak, że pachołek, na gorszym koniu siedzący, daleko pozostał za nim.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

Podlaski Komitet Samoobrony Ludzi Wierzących

2 kwietnia 1979 r.
Opole Stare

Komunikat Nr 1

Do Podlaskiego Komitetu Samoobrony Ludzi Wierzących wpłynęła wiadomość od mieszkańców parafii Terespol nad Bugiem, którzy od 22 lat bezskutecznie starają się o zezwolenia na rozbudowę parafialnego kościoła. Parafia Terespol liczy około 10,000 wiernych, natomiast istniejący kościół może pomieścić zaledwie 400 osób. Sytuacja jest taka, że podczas mrozów i deszczów setki ludzi stoi podczas nabożeństwa pod gołym niebem, a w czasie upałów dzieci mdleją w zatłoczonym kościele. Kilkakrotnie prośby do władz terenowych z Białej Podlaski oraz centralnych w Warszawie nie odnoszą pozytywnych rezultatów.

W ostatnim piśmie z dnia 22. 1. 1979 r., skierowanym do parafian dyrektor Wydziału do Spraw Wyznań w Białej Podlasce, mgr Mieczysław Sawicki, ponownie odsuwa wydanie decyzji na przeciąg dwu lat, natomiast w rozmowie prywatnej z parafianami tenże dyrektor naigrywa się z nich mówiąc: "jeśli wam w kościele za ciasno, to idźcie do cerkwi".

W lutym br. mieszkańcy parafii Trespol zebrali ponad 5 i pół tysiąca podpisów pod petycją do władz, domagającą się zgody na rozbudowę kościoła odpowiadającego potrzebom parafii. Czy i na te prośby władze państwowe pozostaną głuche, lub niezbywalne prawa ludzi wierzących odrzuca jakimś banalnym wykrętem? Nie jest to wypadek sporadyczny.

Z podobnymi problemami borykają się mieszkańcy Dębowej Kłody i okolicznych wiosek, którzy do parafialnego kościoła w Parczewie mają 10 i więcej kilometrów. Do tej pory nie została załatwiona prośba mieszkańców Dziewul, parafii Zbuczyn, którzy wiosną 1978 roku złożyli podanie o budowę kaplicy. Władze terenowe w Siedlcach nie były tak opieszałe w 1974 roku, kiedy potrafiły zburzyć kaplicę w Dziewulach w kilkunaście godzin po jej postawieniu. Wtedy to wieś została otoczona kordonami milicji a na bezbronnych mieszkańców Dziewul sprowadzono dwie budy więźniarskie. Podlasie zna podobne przypadki. Kozacy z rozkazu cara, jadąc na bezbronnych Unitów stojących w obronie cerkwii, wieźli setki pęt, aby ich odstawić do więzień Białej Podlaski, w Siedlcach i Janowie.

Jak długo w PRL będą odmawiać należnych praw ludziom wierzącym, o każdy krzyż, kaplicę czy kościół ludzie uparcie latami muszą walczyć, za co spotykają ich represje i szykany?

Podlaski Komitet Samoobrony Ludzi Wierzących zwraca się z prośbą do wszystkich ludzi dobrej woli o pomoc dla parafian Trespola nad Bugiem, Dębowej Kłody, Dziewul i tych wszystkich, którzy od szeregu lat żebrzą u władz o zezwolenie na budowę obiektów sakralnych. Równocześnie Podlaski Komitet Samoobrony Ludzi Wierzących w Opolu Starym pragnie podziękować Komitetowi Samoobrony Społecznej "KOR", Ruchowi Obrony Praw Człowieka i Obywatela, kombatantom i więźniom z okresu ostatniej wojny, dzięki którym ocalała kaplica. Dziękujemy też indywidualnym osobom, tak w kraju jak i zagranicą, które moralnie i materialnie wspomagały i wspomagają budowę i wykańczanie wspólnego dzieła.

O wszelkich przypadkach dyskryminacji ludzi wierzących prosimy informować natychmiast Podlaski Komit Samoobrony Ludzi Wierzących, ewentualnie Komitet Samoobrony Społecznej "KOR" lub Ruch Obrony.

Podlaski Komitet Samoobrony Ludzi Wierzących

Międzynarodowy Kongres Mariologiczny

Za zgodą Ojca św. w dniach od 3 do 9 października br. odbędzie się w Saragossie w Hiszpanii VIII Międzynarodowy Kongres Mariologiczny. Jego temat — "Kult Maryjny w XVI w." Bezpośrednio po nim, w dniach 9 do 12 października br. również w Saragossie, na terenie Sanktuarium NMP z Pilar, odbędzie się XV Międzynarodowy Kongres Maryjny na temat: "Najświętsza Maryja Panna a misja Kościoła w dniach dzisiejszych".

Na podstawie motu proprio "Maiora indiges" Papieża Jana XXIII, promotorem kongresów jest arcybp Saragossy — Elias Yanes Alvarez. Organizacja kongresów powierzona została Stałemu Komitetowi do spraw Międzynarodowych Kongresów Mariologicznych oraz Międzynarodowej Akademii Maryjnej.

Spotkanie Informacyjne Dla Rodziców

Spotkanie informacyjne dla rodziców i uczniów w związku z możliwościami jakie stwarza program Access to Excellence odbędzie się 27 czerwca o 7:30 wiecz., 4625 N. Kilpatrick. Dyskusję prowadzić będzie Jayne Swiątek, dyrektor programu w rejonie szkolnym nr. 5. Dodatkowe informacje można uzyskać dzwoniąc na nr 545-6300.

List Do Odebrania

List zaadresowany do Albina Bogdawicza na adres: 3520 Hirsch Ave., Chicago, Ill. 60651 został zwrócony adresatowi, dr Juliuszowi Szygowskiemu. Zwrócił się on do nas z prośbą o zamieszczenie notatki, że list jest do odbrania w redakcji Dziennika Związkowego w godzinach od 6 rano do 1:30 po poł.

Polska prasa w Ameryce życiodajnym sokiem organizacji polonijnych.

MANAGUA, NIKARAGUA. — Żołnierze odpoczywają w przerwie walk z bojówkami Sandinista. (UPI)

HISTORYCZNY PAMIĘTNIK SEJMU 38-go ZNP

Z okazji setnej rocznicy Związku Narodowego Polskiego oraz Sejmu przygotowuje się Pamiętnik Sejmowy, streszczający działalność ZNP na przestrzeni stu lat, oraz wiele innych interesujących artykułów.

Ogłoszenia z pozdrowieniami i życzeniami są w następujących cenach:

Cała strona: $150.00 Patronaty: $25.00
Pół strony: $ 80.00 Sponsorzy: $15.00
Ćwierć strony: $ 45.00

Czeki lub "Money Orders" prosimy wystawić na:
POLISH DAILY ZGODA - PNA CONVENTION
I odesłać na adres
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

GRANGER, IND. — Po raz pierwszy od kilku dni ciężarówki opuszczają teren magazynów benzyny, do których dojazd blokowali niezależni kierowcy. (UPI)

Piknik Parafii Wszystkich Świętych

Parafia Wszystkich Swiętych polskiego kościoła narodowego urządza piknik w niedzielę, 12 sierpnia, o 12 w południe, 9201 W. Higgins Rd. Orkiestra Harmony Kings, bufet.
D. Schmall

Piknik Klubu Zaborowian

Klub Zaborowian urządza piknik w niedzielę, 1 lipca, o 12 w poł., w ogrodzie Woźniaka, 2530 S. Blue Island. Orkiestra Biało-Czerwoni. Bufet i kuchnia. — M. Dzik, prez.; S. Wodka, przew.; S. Gulik, sekr. prot.

Zebranie Okr. 2 Ligi Morskiej

Zebranie Okr. 2 Ligi Morskiej w Chicago odbędzie się 27 czerwca o 12:30 w poł., w sali Leszczyńskiej, 2532 W. Fullerton. Prosimy o liczne przybycie. — S. Matlakowski, prez.; W. Sidor. sekr.

Otrzymał Stypendium

Don E. Czajkowski, uczeń szkoły średniej Gordona, otrzyma stypendium na cztery lata ufundowane przez National Distillers i Chemical Corporation w wysokości 6,000 dolarów. Zamierza on studiować na uniwersytecie DePaul. W tym roku przyznano 18 takich stypendiów.

Wstępny Sukces w Procesie b. Kongr. H. Helstowskiego

Washington, D.C. — Jak podaje nowojorski "Nowy Dziennik", były kongr. Henryk Helstowski, który ma proces o łapownictwo przy załatwianiu spraw pobytu w Stanach, uzyskał wtępne, korzystne orzeczenie Sądu Najwyższego U.S. Sąd ten orzekł, że pewne dokumenty z okresu działalności Helstowskiego jako kongresmana nie mogą być włączane do sprawy.

Adwokaci Departamentu Sprawiedliwości, prowadzący sprawę przeciw Helstowskiemu, uważają to orzeczenie za porażkę. Twierdzą oni, że Sąd Najwyższy zbyt szeroko pojmuje immunitet kongresmański i stąd prawie uniemożliwia wytaczanie spraw sądowych ustawodawcom z oskarżenia o nadużycia.

PARP Wspiera Ruch Demokratyczny w Polsce

Obecna sytuacja w Polsce wymaga od nas wszystkich większego zaangażowania. Polsko Amerykańska Rada Pracy pomagając finansowo organizacjom weterańskim, harcerstwu i szkołom postanowiła pomagać także ruchom demokratycznym w Polsce i polonijnym inicjatywom ruchy te propagującym.

Na majowym walnym zebraniu Rady Pracy przystąpił do naszej organizacji mgr Waldemar Włodarczyk, przewodniczący Komitetu Spraw Polskich przy Kongresie Polonii Amerykańskiej, który jednocześnie jest wydawcą kwartalnika politycznego POMOST. Natomiast na zebraniu Zarządu, które odbyło się 19 czerwca, mgr Waldemar Włodarczyk włączony został w skład Zarządu.

Scisła współpraca pomiędzy najnowszą emigracją, która rozumie polsko-amerykańskie problemy i aktywnie włącza się w działalność patriotyczną, a emigracją wojenną i najstarszą, zrzeszoną w amerykańskich związkach zawodowych, pozwala na optymizm.

Tylko wspólnie, zjednoczeni i z tym celem, będziemy mogli skutecznie pomóc walczącym z dyktaturą komunistyczną rodakom.

Julian Sak, prezes; Ryszard A. Malkowski, wiceprezes wykonawczy.

Polska Szkoła Rybacka w Angoli

W Angoli rozpoczęła działalność szkoła rybołówstwa, zorganizowana przez polskich specjalistów. Podstawowa grupa wykładowców w tej szkole to ponad 20 przedstawicieli polskiego rybołówstwa. Prowadzą oni zajęcia z dwustuosobową grupą Angolańczyków, zapoznając ich z problematyką rybołówstwa morskiego.

W Szkole Rybołówstwa Dalekomorskiego w Swinoujściu, kształci się wielu młodych obywateli Angoli.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Wybory w Gminie 23 ZNP

15 czerwca odbył się wiec wyborczy Gminy. Na posłów zostli wybrani Jan Grabowski z Grupy 887 ZNP i Zofia Vit z Grupy 1178. Komisarką Okr. 12 mianowano Genowefę Wesołowską z Grupy 2368 ZNP. Przewodniczącym wiecu był wyborczego był prez. Feliks Menclewicz. Sędziami wyborów zostali wybrani Stanley Zima, Phyllis Bischoff, Robert Wiliński, Harriet Pusz i Wiktor Sobieralski. Sędziami spraw spornych byli Frank Sulewski, Loretta Kludzińska i Jan Zaremba.

F. Menclewicz, prez.
J. Grabowski, sekr.

Wiec Wyborczy Gminy 41 ZNP

W środę, 27 czerwca, odbędzie się wiec wyborczy Gminy 41 ZNP posłów i posłanek na Sejm ZNP. Prosimy wszystkich delegatów o punktualne przybycie, gdyż mamy bardzo ważne sprawy do załatwienia.

Prosimy prezeski i prezesów Grup Związkowych o dopilnowanie obecności swych delegacji. Wiec odbędzie się o godzinie 7:30 wieczorem, w sali Leszczyńskiej, 2532 W. Fullerton.
C. M. Kościelak, prezes
H. M. Stermińska, sekr.

Wiec Wyborczy Gminy 120 ZNP

Wiec wyborczy Gminy 120 ZNP odbędzie się we wtorek, 26 czerwca, w sali E. Moskala, 5639 N. Milwaukee. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Ze względu na ważność tego specjalnego zebrania prosimy o punktualne przybycie. — B. Parafinczuk, prez.; E. Tragarz, sekretarka.

Wiec Wyborczy Gminy 139 ZNP

Wiec wyborczy Gminy 139 ZNP odbędzie się w czwartek, 28 czerwca, o 7:30 wiecz. w sali św. Pankracego, 2940 W. 40 Place. Obecność delegatów obowiązkowa. Dokonany zostanie wybór delegatów na 38 Sejm ZNP.
G. Wesołowska, prez.
C. Bożek, sekr.

Z Gminy 143 ZNP

4 czerwca odbył się wiec wyborczy Gminy 143 ZNP gdzie prezesem jest Edward Bodnicki a sekretarzem Roman Kołpacki.

Na przewodniczącą wiecu wyborczego wybrano dyrektorkę ZNP i zarazem wiceprezeskę Gminy 143 Helenę Orawiec, a na sekretarza Kazimierza Jasińskiego.

Podług regulaminu Zw. Nar. Pol. przeprowadzono wybory na posłów na Sejm. Na komisarza nominowany został Roman Kołpacki. Na posłów na Sejm byli wybrani Edward Bodnicki, Roman Kołpacki, Stanisław Piekarczyk i Józef Gierlasiński.

Delegaci osobiście podziękowali i oznajmili, iż będą popierać sprawy Związku Narodowego Polskiego. Również przewodnicząca Helena Orawiec złożyła podziękowanie.

Kazimierz Jasiński, sekr. Sejmiku.

Bankiet Dla Filipkowskiego

Sobotę, 30 czerwca 1979 roku, odbędzie się bankiet dla Stanisława Filipkowskiego, dyrektora młodzieży Okręgu 9-go ZNP. Filipkowski kieruje programem uczenia polskich pieśni i tańców, m.in. urządza kursy dla instruktorów i instruktorek.

Okręg 9-ty sięga od Cleveland, Youngstown i Bridgeport Ohio do Wierton, West Virginia. Filipkowski jest także kierownikiem zespołu pieśni i tańca "Polanie", który występuje na różnych imprezach polonijnych.

Wiceprezes ZNP Józef H. Gajda będzie głównym mówcą na bankiecie. Uroczystość jest organizowana wspólnie przez Gminę 6 ZNP w Cleveland, Towarzystwo Wolnych Polskich Krakusów, Grupę 827 ZNP w Yongstown i przez zespół pieśni i tańca "Polanie". Maria Grabowska i Aleksander Kopczyński, komisarze Okręgu 9-go są przewodniczącymi.

Bankiet odbędzie się w sali Wolnych Polskich Krakusów, 2205 South Ave., Youngstown, Ohio, w sobotę, 30 czerwca 1979 roku. Cocktail będzie o godzinie 5:00 po południu, a kolacja o godzinie 6:00 po południu. Do tańca przygrywać będzie orkiestra Borkowskiego. Bilety można nabywać do 25 czerwca w cenie $10.00 na sali Krakusów. Telefon (216) 743-6572. Uprzejmie zapraszamy na bankiet miejscową Polonię.

* * *

Stanisław Filipkowski urodził się w Płocku w 1931 r. Ukończył Liceum Pedagogiczne w Złotowie i Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie. Pracował jako nauczyciel, brał udział w pracy harcerskiej za którą otrzymał odznaczenia. Do Stanów Zjednoczonych, gdzie mieszkają jego rodzice, przybył w 1962 r. Wkrótce potem zaczął uczyć języka polskiego, śpiewu i tańców w SPK, w Gminie 88 i Grupie 1786. W 1967 r. zaczął pracę jako kierownik młodzieży Okręgu 9 ZNP.

Kronika Stanisławowa

Imieniny

Ks. Jan Stephen, C.R., rezydent na emeryturze, obchodził w tych dniach swe imieniny: konfratrzy i parafianie złożyli mu życzena, serdeczne gratulacje i błogosławieństwa Bożego.

Rocznica Małżeństwa

Władysław i Bronisława Cwik obchodzą w tych dniach 55 rocznicę pożycia małżeńskiego, serdeczne gratulacje.

Z Karty Żałobnej

Ostatnio przeniósł się do wieczności i pogrzeb jego odbył się z kościoła parafialnego, śp. Józef Wielland. Niech odpoczywa w pokoju wiecznym.

Szkoła Letnia

Już od poniedziałku, dnia 25 czerwca do piątku, 27 lipca włącznie czynna jest szkoła letnia dla tych uczniów szkoły elementarnej, którzy muszą poprawić swe stopnie. Zajęcia do godziny 9 do 12 w południe.

Kleryk Pomaga

Podczas miesięcy letnich pomagać będzie w szkole letniej i na plebanii kleryk Gary Hogan, C.R., ze Seminarium Ojców Zmartwychwstańców z St. Louis, Mo.

Sukces Zabawy

Towarzystwo Matki Boskiej Guadalupe złożyło parafii $3,520.00 jako czysty dochód z zabawy, która odbyła się w sobotę, dnia 26 maja, serdeczne dzięki staro polskim "Bóg zapłać."

Suma Po Polsku

W każdą niedzielę Suma śpiewana z kazaniem w języku polskim o godzinie 9:30 rano.

List Papieża Do Kardynała Slipija

Londyn (DP) — Wysyłając do patriarchy greckokatolickiego Ukraińców, męczeńskiego arcybpa kard. Josifa Slipija, list w sprawie praw jego rodaków Jan Paweł II pośrednio upomniał się o zaniechanie ich prześladowań z Związku Sowieckim.

87-letni kard. Josif Slipij przez 18 lat był więziony w łagrach sowieckich. W r. 1963 Watykanowi udało się go wyciągnąć z Rosji ale stosunki jego z papieżem Pawłem VI nigdy nie były najlepsze.

W r. 1972 kard. Slipij wręcz zaatakował Watykan zarzucając pośrednio Pawłowi VI, że nie broni praw Ukraińców greckokatolickich — czyli Unitów — w Sowietach.

Emigranci ukraińscy, których jest w wolnym świecie ok. 2 mln, głównie w Ameryce Płn. i w Australii — byli głęboko rozżaleni na Pawła VI za to, że nie uznał kard. Slipija patriarchą greckokatolickiego Kościoła na obczyźnie.

Sytuacja kard. Slipija była za czasów Pawła VI nieokreślona. Mieszkał i mieszka nadal w Rzymie, ale w wydanym co rok przez Watykan roczniku figuruje tylko jako ukraiński arcybiskup Lwowa.

Wielka Zmiana

Obecny obszerny list Jana Pawła II do kard. Slipija zmienia to wszystko. Papież napisał, że nadszedł czas na ścisłe rozróżnienie prawosławia od ukraińskiego Kościoła greckokatolickiego, który zawsze podlegał Rzymowi ale za czasów Stalina został całkiem bezprawnie uznany za część rosyjskiego prawosławia.

W datowanym 19 marca ale ogłoszonym dopiero teraz liście do sędziwego kard. Slipija Ojciec św. pisze, że konieczność rozróżnienia i uporządkowania sytuacji ukraińskich unitów wynika z samej zasady wolności religii, która to zasada została włączona do ONZ-towskiej deklaracji praw człowieka i do praw konstytucyjnych poszczególnych państw.

Fakt ogłoszenia przez Watykan tego listu właśnie teraz po podróży Ojca św. do Polski jest wysoce znamienny. Jego treść wywoła z pewnością wielką radość wśród wszystkich greckokatolickich Ukraińców zarówno pod okupacją sowiecką jak i w wolnym świecie.

Zebranie Polsko-Amerykańskiej Ligi Politycznej

Zebranie Polsko-Amerykańskiej Ligi Politycznej na powiat Cook odbędzie się w środę, 27 czerwca w sali Polish-American Council, 2905 Milwaukee. W lipcu i sierpnia posiedzeń nie będzie. Prosimy o niezawodne przybycie.

E. Nowak, prez.; J. Cieśla, sekr.

Złoty Medal Dla Polskiej Pianistki

Na Festiwalu Młodych Solistów w Bordeaux (Francja) piękny sukces odniosła polska pianistka Ewa Pobłocka, zdobywając złoty medal. W festiwalu wzięło udział 40 muzyków-laureatów międzynarodowych konkursów. Brązowy medal otrzymał w Bordeaux również artysta z Polski — skrzypek Krzysztof Smietana.

Ewa Pobłocka grała utwory Bacha, Debussy'ego i Chopina. Po występie artystka otrzymała propozycje koncertowe z NRF i Luksemburga.

SEE OUR AD FOR
POSITIONS AVAILABLE NOW!
IN HELP WANTED SECTION
1150 S. Willis, Wheeling

POLSKI WARSZTAT NAPRAWY AUT

Wszelkie reperacje. Kompletne malowanie.
NORTH STATE AUTO REBUILDERS
4446 W. North Ave./Ryszard Wieczorek
Tel.: 227-2020 lub 227-4600

TRAILER MECHANICS
Minimum 2 years' experience. Large growing company. Union shop. Mobile and shop positions available. 3 shifts.
INTERMODAL, INC.
254-6105 • Contact Tom

LAND OF LAKEWOOD
A respected name on land and sea, located on North Ave. in St. Charles, right now has all kinds of special prices on boats, motors, and trailers. Trade-ins welcome. If you stop by next week you receive free, a 365-page Marine Kit Catalogue valued at $3.50.
584-5314 or 584-3666

Dziennik Związkowy POLISH DAILY ZGODA
(USPS 163-400)
Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60646
JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny *EDWARD C. RÓŻAŃSKI, Zarządca*
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0141
Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. i W KANADZIE

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$31.50	Rocznie (1 yr.)	$10.25
Półrocz. (6 mos.)	18.00	Półrocz. (6 mos.)	6.75
Kwartal. (3 mos.)	10.50	Kwartal. (3 mos.)	4.00
Miesięcz. (1 mo.)	5.00		

W kioskach (News-Stands) — pojedyńczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 25¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$41.00	Rocznie (1 yr.)	$13.00
Półrocz. (6 mos.)	25.00	Półrocz. (6 mos.)	9.50
Kwartal (3 mos.)	15.00	Kwartal. (3 mos.)	6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedyńczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) ..... 30¢

Nafta i Polityka

Sekretarz Obrony Harold Brown wystąpił z ostrzeżeniem, że braki w zakresie importu ropy naftowej są "poważnym, potencjalnym problemem bezpieczeństwa". Od dostaw uzależnione są nie tylko Stany, ale i nasi alianci, Europa Zachodnia i Japonia. Ponieważ zaś brak jest stabilizacji w rejonie Środkowego Wschodu, skąd głównie pochodzą amerykańskie dostawy ropy, Brown sądzi, że Stany mogą być wciągnięte w tamtejszy konflikt.

Znowu więc potwierdza się, jak to zresztą już raz wystąpiło w okresie arabskiego embargo naftowego w 1973 r., że ropa naftowa jest czynnikiem polityki, a do tego — jak świadczą różne zjawiska — jest to czynnik antyamerykański.

Nie chodzi tu jedynie o dostawy z krajów arabskich. Inne państwa też oceniają swoje dostawy w płaszczyźnie polityki. Nigeria wyraźnie ostrzega, że ograniczy dostawy ropy dla Stanów, jeśli Washington zniesie sankcje handlowe wobec Rodezji. Arabowie głoszą, że dostawy dla Stanów uzależnione są do nacisków Washingtonu na Izrael, aby przyznał samorząd Palestyńczykom na obszarach okupowanej Jordanii i w Gazie. Meksyk woli handlować ropą z Francją i Kubą niż ze Stanami, z którymi ma różne spory. Irańscy zaślepieńcy mogą w każdej chwili wstrzymać dostawy dla Stanów, jak już wstrzymali dla Izraela i Afryki Południowej.

Wszystkie te objawy antyamerykańskiego nastawienia w płaszczyźnie politycznej wynikają z używania dostaw naftowych jako instrumentu nacisków w aktualnej polityce międzynarodowej.

Tymczasem wiemy, że amerykańskie potrzeby w zakresie ropy z zagranicy bynajmniej nie zmniejszają się, bo jak dotąd nie możemy czy też nie chcemy uświadomić sobie, że kryzysowa sytuacja w dziedzinie energii powinna być przede wszystkim regulowana własnymi, wewnętrznymi wysiłkami.

"Czystki" w Republikach Sowieckich

Na zebraniu Komitetu Centralnego partii w listopadzie ub. roku, Breżniew ostrzegł, że nie będzie tolerował fiaska za fiaskiem sowieckiej gospodarki. Ostrzeżenie poparł pogróżką, że ministrowie resortów gospodarczych, zarówno w rządzie centralnym jak i w "republikach" związkowych, którzy nie osiągną wyznaczonych im celów, pójdą w odstawkę.

Po tych pogróżkach przyszła najgorsza w ciągu 75 lat zima, przyczyniając się do pogorszenia trudnej sytuacji. Tuż przed spotkaniem z prezydentem Carterem w Wiedniu, Breżniew wykonał pogróżki z listopada. Dwóch ministrów na Ukrainie zostało usuniętych ze stanowisk, dwóch innych otrzymało publiczną naganę od sekretarza Partii Komunistycznej. To samo spotkało burmistrza Kijowa, a kilkunastu dyrektorów wielkich fabryk wysłano na "zieloną trawkę".

Ukraina nie jest jedyną "republiką związkową", gdzie "bossowie" partyjni zwolnili ze stanowiska lub publicznie skrytykowali ministrów. Podobny los spotkał kilku dygnitarzy na Białorusi, Litwie, w Azerbejdżanie i Gruzji. W tym ostatnim kraju moskiewscy "purytanie" od dawna walczą z korupcją, odchyleniami i "burżuazyjnymi" zachciankami, ale jak dotąd bezskutecznie.

Ministrowie, szczególnie rolnictwa, są od dawna kozłami ofiarnymi, płacącymi przejściem w zapomnienie za tępotę planistów ekonomicznych, trzymających się kurczowo, wbrew doświadczeniom życiowym, bzdurnych zasad marksizmu-leninizmu.

Tym razem ministrowie a nawet przywódcy partyjni w "republikach związkowych" próbowali złożyć winę za niepowodzenia na "nierealne" plany najwyższych władz w Moskwie. Jedynym rezultatem było zwolnienie dwóch członków "Gosplanu", ale nie tknięto ani jednego z 62 ministrów rządu centralnego.

Największą czystkę przeprowadzono na Ukrainie, która zajmuje kluczową pozycję w gospodarce ZSRR. Ukraina jest największym producentem stali (przeszło 50 procent sowieckiej), dostawcą węgla, rudy żelaznej, manganu, zboża i maszyn. Wykonanie planów gospodarczych w innych "republikach" w dużym stopniu zależy od dostaw maszyn i stali z Ukrainy. Według informacji z Moskwy, szereg gałęzi przemysłu na Ukrainie, m. in. chemiczny i artykułów pierwszej potrzeby, pozostaje daleko w tyle za wyznaczonymi im celami produkcyjnymi.

Niektórzy sowietolodzy przypuszczają, że czystka na Ukrainie ma również związek ze wzrastającym tam nacjonalizmem i oporem przed rusyfikacją.

A Skąd Fundusze?

Gubernator Thompson i mayor Chicago, pani Byrne zyskali sporo reklamy z racji dojścia do porozumienia w sprawie rozwiązania różnych problemów komunikacyjnych, jakie istnieją szczególnie w rejonie metropolii chicagoskiej. Porozumienie to zlikwidowało projekty rozwiązań masowej komunikacji tego typu jak skasowanie kolejki nadziemnej w śródmieściu czy też budowy Franklin St. subway i budowy spornej od dość dawna trasy komunikacyjnej Crosstown Expressway.

Na miejsce zarzuconych projektów mają być wypracowane takie połączenia komunikacyjne, które obejmą rejon sześciu powiatów dokoła Chicago, a więc zaspokoją interesy osiedli podmiejskich zarówno w dziedzinie masowej komunikacji, jak i w zakresie budowy i ulepszeń połączeń drogowych.

Na pozór porozumienie Thompson-Byrne wygląda jako osiągnięcie czynników władzy. Były bowiem dotąd sporne sprawy między władzami stanowymi i władzami miejskimi, a do tego były też stałe narzekania samorządów osiedli podmiejskich, że w palącym przecież zagadnieniu masowej komunikacji zapoznaje się ich interesy na rzecz interesów Chicago. Porozumienie zakłada więc, że wszystkie zainteresowane czynniki zostały wzięte pod uwagę.

Ale w tej fali relacji o porozumieniu i omówień jego projektowanych założeń istnieje jedna wątpliwość o charakterze bardzo zasadniczym. Chodzi mianowicie o to jak zostaną sfinansowane nowe projekty. Zaplanować bowiem jest raczej łatwo, a to tym bardziej, że istniejące potrzeby są rzeczywiste. Gubernator Thompson i mayor Byrne liczą na fundusze federalne, które byłyby uzupełnione funduszami stanowymi. Już przecież poprzednio władze federalne przeznaczyły i zarezerwowały (Earmarked) odpowiednie sumy na Crosstown Expressway i na kolejkę podziemną Franklin Street, a więc w oparciu o te fundusze Thompson i Byrne uzgodnili nowe projekty komunikacyjne i drogowe.

Tymczasem Gubernator i pani Mayor przegapili wyjaśnić z odpowiednimi czynnikami federalnymi czy te "earmarked" sumy można będzie niejako automatycznie przesunąć na nowe projekty. Wydaje się, że resortowe czynniki komunikacyjne nie przedstawiły Gubernatorowi i Mayorowi podstaw prawnych, jak też przed opracowywaniem porozumienia dwójka przywódców nie zwróciła się do kongresowej delegacji Illinois, aby uzyskać wyjaśnienia, informacje i zalecenia.

Gubernator i Mayor poszli po linii najmniejszego oporu, wypracowali porozumienie i chcą brać za nie t.zw. "credit", gdy tymczasem sprawy są skomplikowane i nasuwają poważne obawy. Powiedział o nich już wyraźnie szef kongresowej delegacji Illinois, Kongr. Dan Rostenkowski, który w oświadczeniu prasowym ostrzegł, że zarzucenie projektów Crosstown Expressway i kolejki podziemnej Franklin Street nie oznacza automatycznego przerzucenia rezerwowanych na te cele funduszów federalnych na nowe projekty, jakie zostały uzgodnione przez porozumienie Thompson-Byrne. Przecież fundusze na Crosstown Expressway znajdują się w ramach Highway Trust Fund i mogą być używane jedynie na budowę i utrzymywanie dróg międzystanowych, a nie dla przykładu na masową komunikację, gdyż na komunikację władze federalne mogą sięgać jedynie do kasy ogólnej.

W tej sytuacji stanowczo przedwcześnie Thompson i Byrne narobili propagandowego szumu na temat swojego porozumienia, bo nie wyjaśnili sobie na jaką pomoc federalną mogą liczyć w realizowaniu nowych projektów.

To i Owo

Wiele zakątków o wybitnych walorach krajobrazowych znajduje się w województwie ciechanowskim. Ostatnio wyznaczono nowe obszary chronionego krajobrazu. Obejmują one najpiękniejsze zakątki rzek i jezior oraz większe skupiska leśne. Są wśród nich doliny Wkry, dolnej Łodyni, lasy w pobliżu Mławy, rejony Lidzbarka Wolskiego i Rybna wraz ze znajdującymi się tu licznymi jeziorami. W sumie obszary chronionego krajobrazu zajmą 20 proc. całej powierzchni województwa.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Oj Ładu, Oj Ładu

TYGODNIK POWSZECHNY — Ponieważ ze względów organizacyjnych niemożliwe jest tym razem dziennikarskie towarzyszenie białemu helikopterowi Ojca Swiętego, który lecąc nad rozkwitającymi polami i lasami Polski zbliża się do Krakowa, przeto swoje spodkowe biuro prasowe zainstalowałem we własnym pokoju. Nalatałem się do Meksyku, teraz działam stacjonarnie. Punkt jest dobry. Za oknem widać Wawel i Kopiec Kościuszki. Wewnątrz pomieszczenia telewizor i radio. Na półkach podręczna biblioteka nowego pontyfikatu: Mickiewicz, Słowacki, Norwid, Wyspiański i "Redemptor hominis". Ciekawe co teraz zrobią zachodni watykanolodzy? Jeśli nie nauczą się naszego języka po obecnych przemówieniach Jana Pawła II, nie będą mogli w pełni rozumieć dalszego biegu historii Kościoła. Najbardziej przewidujący z dotychczasowych komentatorów był Anglik Peter Hebblethwaite, który w majowym numerze magazynu "Esquire" wydrukował artykuł pt. **"Jak Papież zmieni świat". Nie jest to ważne, że Jan Paweł II-gi nie jest Włochem, ale bardzo ważną jest rzeczą, że ukształtowała Go polska kultura i historia".** Wczoraj, to znaczy w niedzielę 3 czerwca, Ojciec Swięty w przemówieniu do młodzieży zgromadzonej w Gnieźnie z naciskiem podkreślił, że kulturze polskiej zawdzięcza to, jakim jest.

Kolejne wystąpienia Papieża Wojtyły są radykalną i wstrząsową kuracją nas, Polaków (i nie tylko nas) z kompleksów narodowych. Mówi On nam, że nie dlatego nie jesteśmy tzw. "ubogimi krewnymi Europy" ponieważ On jest papieżem, sługą sług bożych, ale dlatego, że siła naszej kultury narodowej jest dostateczna, by ofiarować światu swoje wartości tworzone przez wieki historii; kultury, która nie jest zamknięta, lecz otwarta, nie jest nacjonalistyczna, lecz uniwersalna. A do tego ma swoje własne, niepowtarzalne cechy też użyteczne w dobie obecnej. Cierpienie w chrześcijańskiej wizji losu człowieka posiada największą siłę twórczą. I jest to zgodne z prawdą. Również z prawdą o źródłach wszelkiej twórczości ludzkiej, nazwijmy ją humanistyczną. Tak więc to, co zawsze okraślano jako "polskie "cierpiętnictwo", tak nieraz ironizowana przez nas samych cecha polskiej literatury, kultury, znajduje swój niezwykły sens w teologii pontyfikatu Jana Pawła II. Stoimy na progu czasów romantyzmu chrześcijańskiego, w epoce, która zdawałoby się zupełnie została z niego wyprana. Jest to romantyzm intelektualnie zdyscyplinowany. Jaka będzie nań odpowiedź świata?

W momencie, gdy ukaże się ten numer "Tygodnika", pisma świeckich romantyków życiowych, biały helikopter zbliżać się już będzie do Wawelu, gdzie spoczywa serce Adama Mickiewicza i Słowackiego, gdzie leżą królowie i spoczywa w śnie wiecznym św. Stanisław. Wieczny sen katedry. Żywi świadkowie historii dekorują w tej chwili, co mogą. Nadciągają też roje kamer z całego świata, powiększające szkła rzeczywistości dwudziestego wieku. A przez błękitną soczewkę nieba przygląda się nam teraz ze szczególną troską i zainteresowaniem sam Stwórca Ziemi i przestworzy. Patrzy na nasz skrawek świata, na naszą szczęśliwą krzątaninę, na Tatry pełne Jego majestatu i się Dobry Baca dziwuje. Oj Ładu, Ładu.

SPODEK

Watson Ambasadorem?

Thomas J. Watson (lat 65), emerytowany przewodniczący Rady giganta przemysłowego IBM, przygotowuje się do objęcia ambasady w Moskwie. Demokrata Watson jest gorącym zwolennikiem rozbrojenia i łączą go przyjazne stosunki z sekr. stanu Cyrusem Vance'm. Watson był jedynym Amerykaninem, nie zajmującym stanowiska w dyplomacji lub Białym Domu, który był w Wiedniu z prez. Carterem.

Amb. Malcolm Toon nie ukrywa swego niezadowolenia z pominięcia go w czasie rokowań SALT II i częstego ignorowania przez Dept. Stanu, który bezpośrednio załatwia sprawy z wyższymi władzami sowieckiemi bez konsultowania lub nawet informowania ambasadora.

Wypowiedzi Ojca Św. w Czasie Pobytu w Polsce

U Grobu św. Wojciecha w Gnieźnie

W dn. 3 czerwca Papież Jan Paweł II przyleciał helikopterem z Warszawy do Gniezna. Na lotnisku Błonie pod Gnieznem Ojciec św. został powitany przez Prymasa Polski, ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, który powiedział co następuje:

Ojcze Święty!

Na szlaku Piastowskim z Gniezna do Wrocławia i Krakowa, wita Cię lud Wielkopolski i Pomorza Zachodniego — jako Głowę Kościoła, Namiestnika Chrystusowego i Następcę świętego Piotra na Stolicy biskupów rzymskich.

Na pograniczu historycznych dziedzin Piastowskich, w kolebce kultury narodowej, świadomości państwowej i naszego chrześcijaństwa, przyjmij, Ojcze Święty, braterskie pozdrowienie i należny Ci hołd całych pokoleń Twoich współrodaków, które wyrosły z tych ziem, osiedli, miasteczek i miast, rozłożonych wśród polodowcowych jezior i żyznych upraw rolnych.

Przyjmij hołd wiernych spadkobierców spuścizny Piastowskich władców Gniezna, Poznania, Ostrowa Lednickiego, Biskupina, Żnina, Trzemeszna i Kruszwicy.

Przyjmij, Ojcze Święty, wyznanie wiary Narodu, który wie, kogo wita i pragnie tym aktem zaznaczyć naszą wspólnotę katolicką, posłuszeństwo Głowie Kościoła świętego i wdzięczność za Twoją czujność apostolską nad dziedzictwem Chrystusowego Ludu Bożego.

Z tego podgnieźnieńskiego pogranicza poprowadzimy Cię do serca pierwszej stolicy Polski Chrześcijańskiej, do Grobowca świętego Wojciecha na Wzgórze Lecha, by wspólnie z Tobą uczestniczyć w Najświętszej Ofierze Ołtarza, którą złożysz jako wyraz wdzięczności Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu, za Tysiąclecie chrześcijaństwa "Polski zawsze wiernej."

Bogurodzica Dziewica, Bogiem sławiona Maryja, niech Cię otoczy swoją miłością i prowadzi do świątyni swej chwały i służby. In viam pacis. . . .

Przed Katedrą Prymasowską

Z lotniska Ojciec św. udał się do gnieźnieńskiej rezydencji Prymasa Polski, gdzie przemówił krótko do olbrzymich mas pielgrzymów, a następnie przeszedł do Katedry Psymasowskiej na Wzgórzu Lecha, gdzie został powitany przez Prymasa Polski w słowach następujących:

"Gdy przystępujesz, Ojcze Święty, do Ołtarza Pańskiego, pozwól, że Biskup Gniezna sprawujący tu swoją służbę z woli Stolicy Apostolskiej od 30 lat, złoży Ci słowa radości, świadectwo żywej wiary i wspólnoty z Kościołem Powszechnym, a także swej uległości i posłuszeństwa. Do tych uczuć przyłączają się Biskupi metropolii gnieźnieńskiej i poznańskiej, którzy wspólnie z Tobą pragną sprawować Najświętszą Ofiarę Ołtarza.

Stoi przy Tobie, Ojcze Święty, Arcypasterz pierwszej stolicy biskupiej — pobliskiego Poznania, który tak gorąco pragnął Ciebie witać w Grodzie Przemysława; obok Ciebie — Biskup jednej z najstarszych stolic biskupich — kujawskiego Włocławka i Biskup Gdańska; jest również Biskup ziemi Chełmińskiej; jest Pasterz jednej z pierwszych stolic biskupich metropolii gnieźnieńskiej — z Kołobrzegu-Koszalina i Biskup z dalekiego Szczecina, związanego z Polską apostolską pracą. Wszyscy oni powiązani są krwią męczeńską świętego Wojciecha, wylaną na Wybrzeżu Bałtyku — pod Gdańskiem.

Są biskupi, kapłani i Lud Boży całej metropolii gnieźnieńskiej, która dziś ogarnia niemal te same ziemie, gdy w Tysiącznym Roku ogłaszano tu pierwszą metropolię gnieźnieńską przez wysłanników Twojego wielkiego poprzednika papieża Sylwestra II, w obecności króla Bolesława Chrobrego i cesarza Ottona III. Dziś chlubimy się owocami wierności ziem tych wobec Ciebie, Ojcze Święty.

Wymieniamy świętych Pańskich, którzy szli przez Gniezno: świętego Wojciecha Biskupa-Męczennika, świętego Radzima pierwszego arcybiskupa Gniezna, świętych pięciu polskich Braci Męczenników, świętego Bogumiła arcybiskupa gnieźnieńskiego, i tych co szli na drogi apostolskie, jak święty Brun z Kwerfurtu i święty Otto — apostoł Pomorza.

W pobliżu, w kościele OO. Franciszkanów, modli się za nami czczona od wieków święta Jolanta, księżna gnieźnieńska i kaliska, matka i jałmużnica tego miasta.

Przyzywając pomocy świętych polskich, Ojcze Święty, polecaj całą Ojczyznę Twoją i naszą, przez przyczynę świętego Stanisława, który uczył się w szkole gnieźnieńskiej i wszystkich Patronów naszej Ojczyzny — Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu, aby w dziedzinie Bogurodzicy, Królowej Polski, Ojczyzna pozostała wierna Bogu, zawsze uległa Stolicy świętej i zawsze obfitująca darami nieba i ziemi.

Msza św. Pontyfikalna

W czasie Mszy św. pontyfikalnej na Wzgórzu Lecha Ojciec św. Jan Paweł II wygłosił homilię pozdrawiając na jej wstępie Prymasa Polski, zgromadzonych na uroczystości biskupów oraz gości, a także cały lud Boży swej ojczystej ziemi.

"Pozdrawiam Polskę ochrzczoną przed tysiącem z górą lat! — powiedział Ojciec św. — Pozdrawiam Polskę wprowadzoną w tajemnicę życia Bożego przez sakrament Chrztu i Bierzmowania. Pozdrawiam Kościół na ziemi moich praojców w jego wspólnocie i jedności hierarchicznej z Następcą św. Piotra. Pozdrawiam Kościół w Polsce, który prowadzą od początku święci biskupi i męczennicy Wojciech i Stanisław, zjednoczeni u boku królowej Polski Jasnogórskiej Pani!

Pozdrawiam Was wszystkich drodzy bracia i siostry, braterskim pocałunkiem pokoju, stając wśród Was jako pielgrzym wielkiego Jubileuszu.

Oto znowu nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, a my znajdujemy się równocześnie duchem w Jerozolimskim wieczerniku i równocześnie jesteśmy obecni tutaj: w tym wieczerniku naszego polskiego Milenium, gdzie przemawia do Was z jednaką zawsze mocą tajemnicza data tego początku, od której liczymy historię Ojczyzny i Kościoła zarazem w dziejach Ojczyzny historię Polski zawsze wiernej."

Ojciec św. mówił następnie o dniu Pięćdziesiątnicy, w którym Apostołowie otrzymali od Chrystusa Ducha św. i w którym "zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić" (dz 2, 4).

"I chociaż autor Dziejów Apostolskich — stwierdził Ojciec św. — nie wylicza wśród języków którymi wówczas zaczęli przemawiać Apostołowie, naszego języka — nadejdzie czas, gdy następcy Apostołów z wieczernika zaczną przemawiać językiem naszych praojców i głosić Ewangelię ludowi, który w tym języku tylko może ją zrozumieć i przyjąć."

Ojciec św. mówił następnie o tych miastach, w których "lud żyjący nad Wartą i Wisłą" pierwszy przyjął chrześcijaństwo:

"Grody zaś, z którymi związały się początki wiary na ziemi Polan, naszych praojców — to Poznań, gdzie od najdawniejszych czasów, bo już dwa lata po chrzcie Mieszka osiadł Biskup — oraz Gniezno, gdzie w roku tysięcznym dokonał się wielki akt o charakterze kościelno-państwowym.

Oto przy relikwiach św. Wojciecha spotkali się wysłannicy papieża Sylwestra II z Rzymu z cesarzem rzymskim Ottonem III i pierwszym królem polskim (wówczas jeszcze tylko księciem) Bolesławem Chrobrym, synem i następcą Mieszka, ustanawiając pierwszą polską Metropolię, a przez to samo kładąc podwaliny ładu hierarchicznego dla całych dziejów Ojczyzny.

W ramach tej Metropolii znalazły się w roku tysięcznym: Kraków, Wrocław i Kołobrzeg jako biskupstwa zespolone jedną organizacją kościelną."

Nawiązując do faktu nawiedzania diecezji gnieźnieńskiej, a wkrótce i diecezji częstochowskiej przez Panią Jasnogórską w Jej Cudownym Obrazie, Ojciec św. stwierdził:

"Jest moją ogromną radością, że ten etap mojego pielgrzymowania mogę odbyć wspólnie z Maryją. Że wspólnie z Nią mogę znaleźć się na tym wielkim szlaku dziejów, którym tylokrotnie wędrowałem od Gniezna do Krakowa poprzez Jasną Górę, od świętego Wojciecha do świętego Stanisława,

(Ciąg dalszy na str. 5-ej)

DZIAŁ KOBIET

Nowe propozycje szlafrokowe, klasyczne w linii i bardzo kobiece. Są one wykonane z nylonowego weluru, delikatnego w dotyku i są ciepłe oraz praktyczne w użyciu.

Zanim Pokażemy Plecy

W okresie lata często spotykamy na ulicy kobiety w wydekoltowanych sukniach lub bluzkach, które nie mają naprawdę niczego do pokazania. Ciało ich bowiem w odkrytych miejscach jest chropowate, pełne wyprysków i wągrów, czasami łuszczące się wskutek zbyt gwałtownego opalania.

Co robić, ażeby zapobiec podobnym sytuacjom i żeby nasze plecy i dekolt z przodu nie robiły przykrego wrażenia na otoczenie, kiedy w upalne dni chcemy się trochę obnażyć.

Kilka rad dla poprawienia "kondycji" skóry naszego ciała podajemy czytelniczkom poniżej.

Po pierwsze — trzeba zatroszczyć się o to, aby skóra była dobrze ukrwiona, wtedy bowiem jest jędrna, nabiera równomiernego, ciepłego kolorytu, staje się gładka, i nie tak skłonna do różnego rodzaju zanieczyszczeń. Da lepszego ukrwienia należy codziennie stosować masaż — między szyją i biustem przy pomocy niezbyt twardej szczoteczki, na plecach — szorstkim pasem lnianej tkaniny, frotte lub trawy morskiej — a następnie przemienne, dobrze chłodne i bardzo ciepłe natryski.

Po drugie — przynajmniej raz na tydzień nałożyć na szyję, ramiona i cały dekolt maseczkę, dobierając jej rodzaj do gatunku skóry, na przykład przy skłonnej do przetłuszczenia, nieco żółtawej skórze, dobra będzie maseczka z ubitego na pianę białka z dodatkiem kilku kropli cytryny. Można także korzystać z gotowych maseczek odżywczych, jakie są w perfumeriach, z tym jednak, że na jeden zabieg trzeb a poświęcić prawie całą tubkę.

Po trzecie — codziennie wieczorem, po kąpieli lub prysznicu, rozprowadzić po powierzchni skóry krem nawilżający i pozwolić mu wsiąknąć, zanim nałożymy nocną bieliznę.

I jeszcze jedno — ubierając wydekoltowaną toaletę, nie tuszować niedostatków w wyglądzie skóry podkładem, pudrem w kremie itp., bo niewiele on pomoże, a na pewno poplami naszą kreację. Trzeba natomiast starannie dekolt przypudrować zwykłym sypkim pudrem, posługując się płaskim pędzlem lub dużym tamponem waty.

Czernina z Makaronem

2 kwarty wody, funt podrobów z drobiu, porcja włoszczyzny, ½ funta śliwek suszonych, 2 jabłka, 2 łyżki curku, łyżeczka mąki, ¼ funta świeżej krwi, łyżka octu (6 proc.), sól, cynamon, majeranek, 5 goździków, pieprz.

Ugotować wywar z podrobów i włoszczyzny. W dwóch szklankach wody rozgotować śliwki i odrzucić pestki. Wywar ze śliwek ocukrzyć i ugotować w nim obrane i poćwiatkowane jabłka, uważając aby się nie rozpadły. Rosół z podrobów przecedzić, podprawić zawiesiną z krwi utrwaloną octem i rozprowadzoną mąką i zagotować. Dodać pokrajane owoce i podroby, doprawić solą, octem i przyprawami korzennymi.

Osobno ugotować grubszy makaron i odcedzony podawać z czerniną.

Nadzienie z Sera Twarogowego

3/4 funta sera, jajko, łyżka cukru, cukier waniliowy.

Swieży ser wymieszać z jajkiem, cukrem i cukrem waniliowym na gładką masę. Smarować usmażone naleśniki, zwijać je w rulony. Zwinięte naleśniki podsmażyć. Przed podaniem polać śmietaną i posypać cukrem.

Turban z Manny z Owocami

Około 3½ uncji manny, 2 i pół szklanki mleka, 2 jaja, 3 łyżki cukru, 1/4 kieliszka koniaku, 1 paczka cukru waniliowego, ponad 10 uncji moreli z kompotu, 1 i pół łyżki masła.

Mannę wymieszać z dodatkiem pół szklanki zimnego mleka. Pozostałe mleko zagotować, do wrzątku wlać przygowaną mannę, mieszając doprowadzić do wrzenia. Rondel z manną ustawić na płytce metalowej lub azbestowej na małym płomieniu, gotować mieszając od czasu do czasu przez około 10 minut. Odstawić, dodać masło, wymieszać. Jaja umyć, oddzielić białka. Żółtka ubić z cukrem, zmieszać z ugotowaną kaszką, dodać koniaku. Z białek ubić pianę. Sztywną pianę połączyć z kaszką. Okrągłą formę "z kominkiem" posmarować masłem i napełnić przygotowaną kaszą, wstawić do piekarnika o temperaturze około 250 stopni F. Zapiec lekko rumieniąc. Czas zapiekania nie powinien być dłuższy niż 20 minut. W międzyczasie odcedzić morele lub inne owoce z kompotu. Pozostawić na sicie, żeby dokładnie osiąkły. Zapieczoną kaszkę wyjąć z piekarnika, okrajać noże boki, odwracając formę wyłożyć turban na okrągły półmisek, pozostawić do ostygnięcia. Oziębić w lodówce. Osączone morele pokrajać na połówki lub ćwiartki. Oziębiony turban wyjąć z lodówki. W środka turbanu ułożyć przygotowane owoce lekko je spiętrzając. Powierzchnię turbana posypać równomiernie cukrem waniliowym. Podać z dodatkiem bitej śmietanki albo sosu waniliowego. Turban z manny można także podawać bez owoców. W tym wypadku trzeba go posypać tartą czekoladą z posiekanymi orzechami, środek turbanu napełnić sosem czekoladowym.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Marek Celt

Czy Koniec Ery Małych Gospodarstw?

Pisał kiedyś z tryumfem partyjny publicysta rolny o "końcu ery małych gospodarstw". Był na etapie uwielbienia dla "wiekopomnych uchwał" XV Plenum KC, tego z jesieni 1974 r., które zapoczątkowało przyśpieszoną socjalizację rolnictwa. Koniec ery małych gospodarstw miał być oczywiście logiczną konsekwencją tej przyśpieszonej socjalizacji. Obwieszczono więc gromko chłopom, że małe gospodarstwa, a tym bardziej chłopów-robotników, nie mają żadnej przyszłości ani racji bytu. Propaganda partii stawiała na postęp w rolnictwie tylko dzięki rozbudowie gospodarstw uspołecznionych i większych, tzw. specjalistycznych gospodarstw indywidualnych.

Z końcem ery małych gospodarstw nie łączono żadnych minusów, nie przewidywano trudności żywnościowych. Łatwo było wtedy tak — po linii partyjnej — rozumować, bo właśnie na skutek wzmocniania się gospodarstw indywidualnych — także małych — w ciągu kilku poprzednich lat (dzięki opłacalności produkcji, zniesieniu dostaw przymusowych, lepszemu zaopatrzeniu gospodarstw indywidualnych w środku produkcji, słowem dzięki pogrudniowym zmianom i dezycjom) nastąpił duży skok produkcyjny i żywności było pod dostatkiem. Można się więc było, w planach partyjnych bezpiecznie koncentrować na . . . przeobrażeniach socjalistycznych.

Równanie w Dół

Były głosy przestrogi. Ale nie słuchano ich, a jeśli czasem słyszano — uważano je za . . . krakanie. A jednak bardzo szybko okazało się, że krytyka XV Plenum była głęboko uzasadniona, że przyśpieszona socjalizacja rolnictwa, i wszystko co z nią się łączy, to ekonomiczne awanturnictwo. I rzeczywiście, niemal za jednym zamachem zmarnowano po XV Plenum prawie wszystkie pozytywy agrarne, wprowadzone po Grudniu, zaraz po usunięciu Gomułki. XV Plenum pchnęło rolnictwo polskie na równię pochyłą ostro spadającą w dół.

W roku 1974 było rekordowe pogłowie trzody — 21.5 miliona sztuk — uzyskane w ciągu zaledwie czterech pogrudniowych lat, od poziomu 13 i pół miliona.

Był skok w produkcji zbóż, w ciągu czterech lat z 16 milionów ton na 23 miliony.

W pięcioleciu od 1971 do 1975 przyrost produkcji mięsa był większy niż w ciągu poprzednich 20 lat! Podobnie — ze spożyciem mięsa.

Po XV Plenum — wszystko to zaczęło się gwałtownie kurczyć, rekordowo . . . spadać, zaczął się rolniczy kryzys, który trwa do dziś.

Jedną z głównych jego przyczyn było zniechęcenie do pracy w małych gospodarstwach. Koniec ich ery wynikał nie z żadnych faktów produkcyjnych, z niezdolności czy zacofania tych gospodarstw. To było życzenie komunistów i celowe ich działanie w tym kierunku. Postanowili z małymymi gospodarstwami skończyć a ich ziemie przekazać do sektora socjalistycznego, bo tego wymaga . . . dogmat marksistowski. Gdy więc postanowili, zaczęli zaraz tworzyć odpowiednią po temu atmosferę w propagandzie. I zaraz też wszczęli "odpowiednie prace" nad takim osłabieniem małych gospodarstw, aby teza o końcu ich ery mogła znaleźć potwierdzenie w faktach.

Objęci więc niemal całą, niezbędną przecież w nowoczesnym państwie, pomoc dla tych gospodarstw. Wywłaszczali chłopów indywidualnych lub stosując różne formy nacisku, przejmowali masowo ich gospodarstwa na rzecz państwa za rentę. Nie dawali im kredytów, dobrym hodowcom odmawiali pasz przemysłowych. Odrzucali żądania o komasację małych polotek. Drastycznie obcięli przydziały nawozów, maszyn, węgla, materiałów budowlanych. Wszystko to szło do wielkich gospodarstw uspołecznionych, które rosły i rozrastały się. Chłopów zaopatrywano jedynie . . . w tezę o końcu ich ery. Czy mógł w tych warunkach nie nastąpić spadek produktywności małych gospodarstw, zmniejszenie pogłowia hodowanych przez nie zwierząt?

"A Mięsa Było Coraz Mniej"

Ale we Władzach PRL początkowo nikt się tym specjalnie nie przejmował. W 1975 r. polityka rolna szła dawnym rozmachem, jeśli na co narzekano, to najwyżej na nie sprzyjające warunki atmosferyczne — zapasy żywnościowe jeszcze były spore. Ale w 1976 r. już wyraźniej się okazało, że głosy przestrogi były uzasadnione. Jeszcze zanim nastąpił głośny "wybuch" robotniczy w czerwcu tegoż roku, trwała uporczywa seria drobnych i cichych, ale stałych "wybuchów" chłopskich — drastycznie przy tym spadło pogłowie zwierząt. Wielkie farmy uspołecznione nie tylko nie umiały tego ubytku wyrównać, ale doprowadziły do nowych trudności: Przez nadmierne zużycie pasz spowodowały ogromny wzrost importu.

W kraju mięsa było coraz mniej. Oczywiście, winą za to obciążono chłopów, oni to przecież ograniczyli pogłowie! Na to pochyłe drzewo łatwo było włazić, zwłaszcza, że chłopom nie pozwalano zabierać głosu, aby mogli powiedzieć, skąd się wziął regres w ich hodowli. Nie mówiono też opinii publicznej, że jedną z głównych przyczyn kryzysu jest wzrastająca poza granice racjonalności zbożochłonność socjalistycznej technologii produkcji zwierzęcej. Nie wyjawiano, że inną z głównych przyczyn był zbyt mały w gospodarstwach uspołecznionych udział zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów, a więc brak starań o własną paszę. Po co zresztą miały PGRy czy SKRy starać się o tę paszę, skoro mogły ją zawsze nabyć z improtu! Albo po co miały karmić zwierzęta oszczędnie, jeśli pasza przemysłowa była dla nich zawsze dostępna i tania! Im płacono premie za wyhodowane tuczniki. Kalkulacja czy się ta hodowla opłaca czy nie — to nie ich zmartwienie. Koszty produkcji? Wydatki? Niech się tym chłopi martwią, sektor socjalistyczny sprawy te załatwia przy pomocy . . . dotacji państwowych. A dotacje te — to jeden z instrumentów, na których wygrywa się melodię o wyższości sektora socjalistycznego nad indywidualnym.

Oto niektóre dane o produkcji zbóż i karmieniu zwierząt:

- Udział zbóż w zasiewach w sektorze socjalistycznym wynosi tylko ok. 43%. Natomiast w gospodarstwach indywidualnych — 57%.
- Zużycie pasz treściwych na jednostkę produkcji zwierzęcej wynosiło w gospodarce uspołecznionej prawie 4 kg, a w tym w pospodarstwach SKRów — ponad 6 kg.

Natomiast hodowcy indywidualni ten sam wynik uzyskiwali z 2.8 kg paszy.

Na tej to zbyt niskiej "socjalistycznej" produkcji zbóż, na tej to zbyt wysokiej "socjalistycznej" zbożochłonności w żywieniu zwierząt wyrósł grzym kryzysu mięsnego, garb nadmiernego importu pasz. Po jakimś czasie trudno już było tego nie dostrzegać. Zaczęła więc partia radzić nad nową sytuacją. Plenum po plenum poświęcano sprawom agrarnym. Na czwartym mówiono o niezbyt słusznej polityce gruntownej władz terenowych, na piątym — o potrzebie powiększenia także gospodarstw indywidualnych, a na szóstym — postawiono zasadę pomocy państwa dla wszystkich sektorów w rolnictwie. Nakazywano towarzyszom aktywistom "odwrócenie zagadnienia", nakazano naczelnikom dostrzegać problemy gospodarstw indywidualnych, zwłaszcza hodowlane. I jakoś znikła wówczas teza o "końcu ery małych gospodarstw". Przeciwnie, byli wojewodowie, którzy mówili o nich, że "a jednak produkowały!", poczęły się ukazywać artykuły o taniej produkcji indywidualnej, o wysokiej produkcji indywidualnej, o potrzebie wykorzystania wielkiego potencjału indywidualnych budynków, rąk do pracy, o konieczności zaopatrywania hodowców w pasze, węgiel, materiały budowlane . . .

Ale za tymi słowami, na plenach w artykułach, w radiu Warszawa, nie szły czyny. Przestano ujadać na małe gospodarstwa, ale nie zaczęto pomagać. Polityka gruntowa uległa minimalnej zmianie na korzyść, nadal mało ziemi sprzedaje się chłopom indywidualnym. Zaopatrzenie w środki produkcji jest nadal złe. W gminach małe gospodarstwa są nadal źle widziane.

Tępy Dogmatyzm
A Prawda Życia

Na początku audycji postawiłem pytanie: czy koniec ery małych gospodarstw, czy jej — początek? W czym tu ten początek wobec tego? Czy można w coś takiego wierzyć?

Na to pytanie trudno na razie odpowiadać, myślę jednak, że istnieje coś w rodzaju wstępu do . . . początku odrodzenia problematyki małych gospodarstw. Jest jakiś zwrot w tej sprawie. Wiem, to wciąż na razie tylko słowa, ale jest ich coraz więcej i coraz są głośniejsze. Widzę w tym wpływ prasy wychodzącej poza zasięgiem cenzury. Brzmi tu również głos wielu uczonych i fachowców. Odbija się tu postawa mieszkańców wsi, piszących zdecydowanie listy do różnych redakcji.

A nad wszystkim górują fakty: coraz więcej importuje się pasz dla sektora socjalistycznego, a nie znajduje to odbicia w produkcji mięsa; coraz częściej słyszy się o rosnącym marnotrastwie "ziemi, pieniędzy, pasz i maszyn w PGR"ach, spółdzielczych produkcyjnych, i zwłaszcza SKRach. Coraz częściej przypomina się, że małe gospodarstwa i gospodarstwa chłopów-robotników produkowały mięso nie tylko dla siebie, ale i dla innych konsumentów. Coraz częściej mówią eksperci, że nonsensem jest rezygnować z ogromnych możliwości istniejących w gospodarstwach chłopskich. oto wybitny profesor mówi, że należy radykalnie zahamować tempo wzrostu zbożochłonności produkcji zwierzęcej i radykalnie przyśpieszyć obszar pod zbożami. Oto drugi profesor powiada, że nie ma żadnych argumentów za przyśpieszeniem procesu specjalizacji produkcji zwierzęcej, póki hamuje on wykorzystanie możliwości rozwoju taniej produkcji w małych gospodarstwach, chęci do pracy, rąk do pracy, budynków, pasz "nieewidencjonowanych" (z odpadków, z miedz, rowów). Jeszcze inny profesor wykazuje, że trzy czwarte nakładów państwowych idzie na zaledwie jedną czwartą ziemi w sektorze socjalistycznym, a mimo to ten sektor produkuje mniej niż chłopi. Fachowcy występują przeciw dyskryminacji małych gospodarstw.

W redakcji "Dziennika Ludowego" odbyła się niedawno dyskusja na temat "Małe gospodarstwa — duży problem". Podejmują ten temat i inne gazety, nawet do różnych gawęd radia Warszawa zaczyna on sobie torować drogę, choć tam poprzednio niemal nic innego nie robiono jak tylko rozwijano tezę o końcu ery małych gospodarstw. Ale najwięcej i najdobitniej mówią o tym sami chłopi. Szczególnie czytelnicy "Dziennika Ludowego" włączający się do dyskusji przy redakcyjnym stole. Oto w skrócie kilka ich wypowiedzi:

"Opinie o małych gospodarstwach były fałszywe".

"Małe gospodarstwa nie śpią. Produkują dużo i sprzedają, mając żywność i dla siebie, mimo że nie komasuje się im pól, odmawia kredytów i sprzętu".

"Z małych gospodarstw pochodzi najtańsza produkcja, do której państwo nie dokłada".

"Przestańmy chorować na gigantomanię i podcinać gałąź, na której siedzimy. Gdyby małe gospodarstwa zastąpić wielkimi, import zboża jeszcze bardziej by wzrósł".

"Trzeba umożliwić małym gospodarstwom zakup pasz, nawozów i środków produkcji, bo to wszystko procentuje w szybkim tempie".

"Waham się czy zostać rolnikiem, bo widzę jak władze traktują innych. W naszej gminie młodzi porzucają gospodarstwa. Same zachęty nie wystarczą. Trzeba zmienić stosunek do rolników, nie przeszkadzać, nie utrudniać, szanować ich pracę".

"Władze wojewódzkie starają się na siłę likwidować u nas małe gospodarstwa. Jak najgorsza polityka. W SKRach traktują nas jak ubogich krewnych, których trzeba darmo żywić. Tymczasem przeczą temu fakty. To właśnie małe gospodarstwa żywią pracowników przemysłu i handlu".

To wszystko, te głosy, opinie, dyskusje — chyba nie świadczą o "końcu ery małych gospodarstw". Raczej o ich . . . odrodzeniu. Raczej o tym,j że opinia publiczna zdaje sobie sprawę z palącej potrzeby zmiany stosunku władz do małych gospodarstw Nie wiem, czy tak będzie,ale wiem, że w interesie Polski leży, żeby tak było.

Na Antenie

Wypowiedzi Ojca Św. w Czasie Pobytu w Polsce

(Dokończenie ze str. 4-ej)

poprzez Bogarodzicę Dziewicę, Bogiem sławioną Maryję.

Główny szlak naszych duchowych dziejów, na który wchodzą wszyscy Polacy zarówno ci, co mieszkają na zachodzie, jak i ci co mieszkają na wschodzie, jak też ci co mieszkają poza Polską, wśród różnych narodów, na tylu kontynentach . . ."

Szlak ten Papież określił jako "jeden z głównych szlaków duchowych dziejów Europy."

Ojciec święty zakończył swoją homilię słowami:

"Pójdziemy razem tą drogą naszych dziejów. Na Jasnej Górze, w stronę Wawelu, w stronę świętego Stanisława. Pójdziemy ku przeszłości.

Nie pójdziemy jednakże w przeszłość.

Pójdziemy ku przyszłości!

"Weźmijcie Ducha Świętego"! (j 20, 22) Amen."

(c.d.n.)

Znakomita Książka, Już Rozprzedana w Europie

JAN NOWAK "KURIER z WARSZAWY"

Jest to pasjonująca opowieść o fantastycznych przygodach emisariusza Armii Krajowej i Rządu Polski Podziemnej, który pięć razy przedzierał się w obu kierunkach przez granice okupowanego kraju do Szwecji i Londynu wychodząc cało z wielkich niebezpieczeństw. Pozycja emisariusza dawała mu kontakt z najwybitniejszymi postaciami politycznymi zarówno w Polsce Podziemnej jak w Londynie. M. In. rozmawiał z Churchillem i Edenem. Jego relacje z rozmów z Mikołajczykiem i Sosnkowskim przynoszą nowe oświetlenia polityki polskiej w czasie wojny. 536 stron druku, liczne dokumenty, fotografie, oprawa sztywna.

Cena $25.00 plus $1.50 na koszty przesyłki

ZAMÓWIENIA CZEKIEM LUB MONEY ORDER PROSIMY KIEROWAĆ

do ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60646

Właściwa Droga

"The Cleveland Press" na pierwszej stronie umieścił wiadomość z Nowego Yorku o demonstracji przed zarządem Ford Motor Co. przeciw zatrudnianiu przez tę firmę samochodowego w Cleveland, osobnika oskarżonego o mordowanie Żydów w czasie wojny. Miał on być strażnikiem w obozie zagłady Żydów w Treblince.

Przywódca młodych Żydów w Nowym Yorku, Wayne Perlmutter, który zorganizował demonstrację oświadczył, że oskarżony o współudział w mordowaniu Żydów (nazwiskiem Demjanjuk) był strażnikiem w "polskim obozie koncentracyjnym" w Treblince.

Na to kłamstwo zareagował b. korespondent "Dziennika Związkowego" w Cleveland, Jerry Stolarczyk (który z żoną prowadzi program radiowy), wysyłając do "Cleveland Press" list z wyjaśnieniami i protestem przeciw szerzeniu kłamst o Polsce.

SEE OUR AD FOR
POSITIONS AVAILABLE NOW!
IN HELP WANTED SECTION
1150 S. Willis, Wheeling

Czy Chciałbyć Aby Twój Student Osiągnął Lepsze Stopnie w Matematyce w Tą Jesień?

Ja chętnie przyuczę Twojego ucznia ze szkoły podstawowej lub średniej w matematyce podczas tego lata w Twoim domu. Zainteresowani proszę dzwonić: 368-4848, między 9-tą a 5-tą godz. po angielsku do Margaret Rongren.

Strajk Przyczyną Wzrostu Cen

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

od zeszłego tygodnia pozostaje na "przymusowych wakacjach", aż do odwołania.

Producenci i pakowacze mięsa uważają, że już w tym tygodniu konsumerzy zaczną odczuwać braki na rynku spożywczym, nie jest wykluczone, że ceny na niektóre produkty chwilowo podskoczą, ze względu na brak dostaw.

W Chicago już w chwili obecnej ceny na warzywa znacznie wzrosły, np. kapusta kosztuje podwójnie w porównaniu do zeszłego tygodnia.

Sprzedawcy mięsa w Chicago dotychczas nie mają powodu do narzekań, ponieważ głównymi dostawcami są kierowcy należący do "Teamsters Union", która odmówiła przyłączenia się do strajku.

Tymczasem na drogach nadal panuje zamieszanie. "Niezależni" blokują główne przejazdy i postoje dla ciężarówek. Hamują dowóz paliwa na stacje, doprowadzając do zamykania ich.

Kierowcy, którzy nie przyłączyli się do strajku, spotykają się z pogróżkami, są napadani i bici. Wczoraj ponownie doszło do strzelaniny.

W południowym Missouri strzelano do Donalda L. Denny, ranny przebywa w szpitalu. Inny kierowca, jadący drogą międzystanową nr 81, Robert E. Barbee, został zraniony w ramię.

W Levittown, gdzie podczas ostatniego "week-endu" doszło do groźnych starć z policją, kiedy mieszkańcy przedmieścia Filadelfii przyłączyli się do demonstrujących na skrzyżowaniu dróg kierowców, ponownie aresztowano kilkanaście osób.

Gubernator Mississippi, Cliff Finch postanowił sprawdzić na własnej skórze sytuację na drogach. Dzisiaj po podpisaniu zgody na podniesienie dopuszczalnej wagi ładunku na ciężarówkach do 80,000 funtów, Finch ruszył ciężarówką załadowaną lampami elektrycznymi w stronę wybrzeża zachodniego.

Kubańczycy z U.S, Za Normalizacją Stosunków

Washington (UPI) — Grupa wygnańców kubańskich, zgłaszająca pretensje do reprezentowania punktu widzenia miliona Kubańczyków, którzy opuścili swoją ojczyznę i przybyli do U.S., zwróciła się do prez. Cartera o znormalizowanie stosunków z Havaną.

Jako pierwszy krok w tym kierunku Kubańsko-Amerykański Komitet zaproponował zniesienie zakazu handlu z Kubą.

U.S. stawia żądanie wycofania wojsk kubańskich z Afryki zanim zostaną podjęte jakiekolwiek rozmowy na ten temat.

List skierowany do prez. Cartera pospisało 10,000 osób.

Zmarł K. Opaliński

Warszawa (ZW) — W Warszawie zmarł w wieku 89 lat nestor scen polskich, znany, powszechnie lubiany i ceniony aktor Kazimierz Opaliński.

Z teatrem związał się w 1913 roku. Ważnym etapem w jego działalności artystycznej było słynne "Fredreum." W latach 1920-21 występował w teatrze plebiscytowym, walczącym o polskość Śląska.

Kazimierz Opaliński chlubnie zapisał się w historii sceny polskiej. Występował we wszystkich gatunkach scenicznych — od farsy i groteski po dramat i tragedię. Był odtwórcą niezapomnianej galerii postaci. Stworzył pamiętną kreację maszynisty w filmie "Na torze."

Konferencja Cartera z Ohirą

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

wszystkim sprawie energetyki, a jej uczestnicy będą pilnie słuchali wiadomości z konferencji w Genewie, gdzie jutro rozpoczną obrady członkowie kartelu naftowego OPEC. Przedstawiciele rządów Stanów Zjednoczonych i Japonii nie ukrywają niepokoju, twierdząc, że podniesienie ceny ropy do $20 lub więcej za baryłkę zwiekszy znacznie inflację w całym świecie.

Premier Ohira poparł SALT II, wyrażając nadzieję, że Senat nie będzie zwlekał zbyt długo z ratyfikacją traktatu. Prez. Carter i premier Ohira postanowili, że przedstawiciele obydwu rządów spotkają się celem przedyskutowania i ustalenia współpracy na odcinku pokojowego stosowania energii nuklearnej. Przedstawiciele Białego Domu, podobnie jak w sprawie uzgodnienia wspólnej akcji Japonii i Stanów Zjednoczonych, odmawiali odpowiedzi na pytanie, czy prez. Carter nalegał na Japonię, by przyjęła więcej uchodźców z Wietnamu, tak zw. "ludzi z łodzi". Przedstawiciele rządu amerykańskiego twierdzą, że prez. Carter i premier Ohira poświęcili większość czasu przygotowaniom do konferencji "szczytowej".

Po powrocie z Oiso do Tokio, prez. Carter odbył "kurtuazyjne" spotkanie z b. premierem Takeo Fukuda, był na przyjęciu wydanym na jego cześć przez japoński parlament, oraz na przedstawieniu tradycyjnego, wyłącznie męskiego zespołu teatralnego "kabuki".

Pierwsza Dama, Rosalynn Carter, która cierpiała na niedyspozycję żołądka, czuje się lepiej i wzięła udział w spotkaniu z pracownikami ambasady oraz Tow. Przyjaźni Japońsko-Amerykańskiej. Córka, 11-letnia Amy, która podobnie jak jej matka, miała kłopot z żołądkiem, również czuje się lepiej i wyszła na zakupy. Kupiła sobie kimono i japońską lalkę.

Dziś przybyli do Tokio: premier Kanady Joe Clark i kanclerz NRF Helmut Schmidt. W drodze są prezydent Francji Valery Giscard d'Estaing, premier W. Brytanii Margaret Thatcher i p.o. premiera Włoch Giulio Andreotti.

Władze japońskie zastosowały niezwykle silne środki bezpieczeństwa. W czasie pobytu prez. Carter i premier Ohira w Oiso, ogród i willę otaczał kordon policji a wybrzeże patrolowały kanonierki marynarki wojennej i łodzie motorowe straży granicznej.

Malezja Odrzuci Apel Narodów Zjednoczonych

Kula Lumpur, Malezja. (UPI) — Rząd Malezji zamierza odrzucić apel Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany swej polityki w stosunku do uchodźców wietnamskich, których spycha z brzegów — na powrót do morza.

Poul Hatling, wysoki komisarz Narodów Zjedn. d/s uchodźstwa, wysłał do rządu Malezji telegram, apelując o zaniechanie akcji wyprowadzania łodzi z uchodźcami z powrotem za pełne morze.

Władze Malezji stwierdziły, iż udzielą Hartlingowi odpowiedzi w odpowiednim czasie — odrzucając apel.

"Oczywiście, będzie to przeprowadzone w sposób dyplomatyczny" — oświadczył rzecznik rządu Malezji.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWANIA

ROBERT LEWANDOWSKI
Stacja WSBC — 1249 KC
Codziennie 7-8:30 rano
2-3 po poł. w niedziele
ROBERT LEWANDOWSKI
Właściciel

"UNCLE" HENRY CUKIERKA
SKOCZNA POLSKA MUZYKA
Sobota 8-9 rano i 1-2 po poł.
WTAWQ (1300)
Niedziela 8-9 rano i 2-3 po poł.

GODZINA SŁONECZNA LIDII PUCIŃSKIEJ
Stacja WEDC
7 dni w tygodniu
8:30-9:30 rano

CHET GULINSKI SHOW
Stacja WOPA — 1490 KC
Sobota 12- 1
Niedziela 10-1

Stacja WYLO — 540 KC
Niedziela 9:30-10:30 rano
CHET GULINSKI
dyr. programów

WIADOMOŚCI z POLSKI i o POLSCE
Codziennie 3:30-4 po poł.
WOPA — 1490 KC
5 DNI
Od poniedziałku do piątku
MARIAN CZERNIECKI

"POLSKA w MUZYCE, PIEŚNI i SŁOWIE"
Stacja WOPA
Od poniedziałku do piątku włącznie
od 4 do 4:30 po poł.
ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik i Zarządca

"GŁOS POLONII"
WOPA — 1490 KC
Codziennie
od 4:30 po poł. do 6 wiecz.
W Soboty 4-6:30 wiecz.
Pp. Mgr. JÓZEF i SAWA MIGAŁOWIE, Właściciele

"KŁOPOTY SIEKIERKÓW"
Stacja WOPA — 1490 KC
w każdy Wtorek, Środę, Czwartek i Piątek
7-7:30 wiecz.
Kierownik
BRONISŁAW ZIELINSKI
Anonserzy
PELAGIA i BRONISŁAW MROZOWIE

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA pani do prowadzenia domu. 6 dni w tygodniu. Zamieszkać. Glencoe. Dzwonić 835-1253.

RETIRED SURGEON AND WIFE
want woman companion 45 to 60 years old. Drive car. Live in. Light housekeeping & Cooking. Day help 2 days weekly does heavy work. Own room, bath, color TV. Some Education. Travel with couple summers to New England. Paid vacation. Salary negotiable. Non smoker. References required. Must speak English.
Call 366-9452.

TOWARZYSZKA
Potrzebna osoba do pomocy 90-cio letniej kobiecie. Musi mówić po polsku. W przyjemnej okolicy w parafii św. Konstancji.
Dzwoń: 282-6653.

ZARZĄDCY RESTAURACJĄ
Małżeństwo w średnim wieku. Zamieszkać w apartamencie nad restauracją. Pracować w restauracji, czyścić, gotować, jeżeli możliwe. Po informacje dzwoń po angielsku:
(815) 469-6122

LIVE IN HELP
Needed to care for alert stroke patient. Room & board. Salary open. Northbrook area. Call between 6 and 9 P.M.
728-2449

Desirable job in Evanston home on lake.
Housekeeping only
Live in or out. Ref. Req. Sal. open.
782-0653 (9-5 or 477-8151 eves.

COMPANION
NEED PERSON OR COUPLE TO HELP ELDERLY GENTLEMAN IN TINLEY PARK HOME. LIVE IN PREFERRED.
Call 532-3882, after 6 P.M.

POTRZEBNA kobieta do pilnowania dziekca. Musi zamieszkać. Dzwonić wieczorem po 7-ej godzinie. 465-7037.

★ Pomoc Domowa

HOUSEKEEPER
Live in. Lite housekeeping.
Call Mon. Thru Friday.
8 A.M. to 4:30
325-4100

GOSPODYNI
$100-$125 tygodniowo. Własny pokój, łazienka, telewizor. 5 dni.
ARDEN's AGENCY
6934 N. Glenwood
Dzwonić w Jęz. Angielskim:
465-1241 lub 824-1843

WANTED LIVE-IN HOUSEKEEPER
For semi-invalid woman, 58 yrs. old. Beautiful home in St. Tarcissus parish. Lodging, meals. $100/week to start.
775-0928

★ Praca Żeńska

SEWING MACHINE OPERATOR
With womens dresses & sportwear. Must have factory exp. Steady work. Good pay.
MADEMOISELLE, INC.
600 W. Van Buren
454-0654

POTRZEBNE kelnerki znające język angielski i polski. Na pół etatu i pełny etat. 889-2437.

SECRETARIES
Need persons in our Loan Dept. Beautiful offices. Fringe benefits. Must speak English.
Call 271-8000 ext. 66 or 64
BANK OF CHICAGO

POTRZEBNA kobieta do firmy czyszczącej domy. Praca w ciągu dnia.
679-0021

KEYPUNCH OPERATOR
FULL TIME 1st SHIFT
Mimimum 1 year experience preferred. Must be bilingual English—Polish Insurance, vacation, sick pay, stock-ownership plan. Contact Ms. Aaron.
Network Data Processing Corp.
6100 N. Cicero Ave. 782-5541

KOSMETYCZKA
Potrzebna od zaraz do ekskluzywnego salonu w Austin, Tx. Dobre warunki pracy, zarobki, możliwość awansu. Życiorys, fotografię, kopie dokumentów przesłać do:
HALINA P.O. BOX 9486
Austin, Tx. 78766 Tel.: (512) 345-2626
Potrzebna manikurzystka i fachowa masażystka.

★ Praca

POSITIONS AVAILABLE NOW!

Company relocating in Wheeling area. Several positions available for machine operators, clerical workers, warehouse, general factory.

INTERVIEWS BETWEEN 9 AND NOON WEDNESDAY, JUNE 20th and 27th

1150 S. WILLIS, WHEELING

GOOD FRINGE BENEFITS
EOE

★ Praca Żeńska

OFFICE CLEANING
HOURS: 5 P.M. — 1 A.M.
SUMMERTIME HELP ONLY
CLEANING ROSELLE OFFICES.
NEED OWN TRANSPORTATION.
Call MARIO COLOSSI
529-2920

ELECTRI-FLEX
222 W. Central, Roselle

COOK
For small restaurant. Will train. Must speak English. 9 A.M. to 3 P.M. daily. 5 day week plus Wed. evening. Near Midway Airport. Pays $3.00 per hr. clear.
Call: Don between 2 P.M. & 5 P.M.
585-4812

★ Praca

PART-TIME COOK
Evenings and Some Weekends
11:30 A.M. to 8 P.M.
APPLY WITHIN
GRACE CONVALESCENT HOME
2800 W. Grace St., Chicago

WOODEN DOLL HOUSE ASSEMBLERS

Immediate openings. Part time. Lots of work available. Apply in person. Ask for Leo Krukowski.

SKIL - CRAFT
1717 W. 74th St. Chicago

FOREMAN WELDING
Real opportunity for advancement for a hard worker with thorough knowledge of MIGWELDING. Knowledge of Polish language plus high school Spanish. Plant located on Chicago S. Side. Very convenient to expressway.
CAPITAL ENG.
737-8000
Ask For Mrs. Ferrell

Supervisor Janitor Service
Chicago and Suburbs.
Full time, afternoons — evenings. Car and excellent benefits. Experience required. Must speak English.
Call Mr. Collins:
733-4351

sewing
PATTERN MAKER
The Fashion Department of Sears has recently relocated to Chicago. We are seeking an individual with a basic knowledge of sample making and the use of a sewing machine to be involved in making sample bras, girdles, lingerie and related undergarments. Includes sewing, cutting, checking and measuring samples as well as maging corrections. Prior experience is not essentiał. If you have the basic skills, we will train you for this position.

We offer an attractive salary and full benefits including merchandise discount and convenient location. For consideration, apply in person Monday—Friday, 8 A.M. —1 P.M. at:

EPLOYMENT OFFICE
SEARS
Plaza Level/Sears Tower
Corner of Franklin & Adams Sts.
Cicago, 60694
Equal Opportunity Employer M/F
Member of Chicago Merit Employment Committee

RN
INSTRUCTOR PATIENT CARE SERVICES
B.S.N. or working towards. Medium size hospital, northside near the lake. Opportunity to develop teaching program, having a direct effect on quality patient care. Full Time Position. Salary dependent on education & experience. Generous benefit package.
Please Contact:
THOREK HOSPITAL & MEDICAL CENTER
850 W. Irving Park Road
Chicago, IL. 60613
525-6780, Ext. 5011
We are an affirmative action, equal opportunity employer M/F

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, tatuś nasz, syn nasz, brat nasz, śp.

Andrzej J. Witkowski

(zięć śp. Michała)

nagle, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 24-go czerwca, 1979 roku, przeżywszy lat 28.

Zwłoki można odwiedzać dziś od 4, w środę od 12 do 10.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 28-go czerwca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzegowego, pnr. 1758 W. 51 ulica, do kościoła św. Józefa. Msza św. o 10-ej, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Vonna (z domu **Mazzucca**), żona; **Wiktoria, Mallisa, Katarzyna,** dzieci; **Kazimierz (Cecylia),** rodzice; **Maria (Jan) Kozłowski, Marian (Irena), Kazimiera (Benedykt) Hadamik, Jan,** bracia, siostry, szwagrowie i bratowe; **Helena Mazzucca,** teściowa; rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Antoni Boldyga.
Telefon 776-1110. (26, 27)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia, prababcia nasza i siostra moja, śp.

Nellie Papierz

(z domu Jaron)
(żona śp. William)

Członkini Grupy 1956 ZNP i Polsko Narodowej Spójni Oddział Nr 141, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 24-go czerwca 1979 roku, o godzinie 8:45 wieczorem, w podeszłym wieku.

Zwłoki można odwiedzać we wtorek, od 1-ej po popołudniu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 27-go czerwca, o 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 3653-59 W. Fullerton Ave., do kaplicy na cmentarzu Wszystkich Świętych (Msza św. o godz. 10-ej rano), po czym zwłoki zostaną pochowane na tymże zmentarzu, na parceli familijnej.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

John (Irene) Papish, Walter (Rose) Papish, Adele (John) Kaldunek i Adolph (Lorraine) Papish, synowie, córka, synowe i zięć; oraz wnuczęta i prawnuczęta; **Catherine Furtak,** siostra, oraz rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną.

Prosimy nie nadsyłać kwiatów.
Pogrzebem zajmuje się:
Stermer Funeral Home
Telefon: BE 5-1815.
(25, 26)

Zawiadomienie

Po informacje o odwiedzeniu zwłok i o pogrzebie, śp.

Anny Nędza (Nendza)

(z domu Marszałek)
(z pierwszego męża Turek)

prosimy skomunikować się z pogrzebowym Frank A. Oćwieja, pnr. 4256 S. Mozart Ul., tel. 254-3838.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy brat i szwagier nasz, śp.

James R. Rakowski

(mąż śp. Wiktorii z domu Uszko)
(brat śp. Franciszka i śp. Adeli Michel i szwagier śp. Pawła Głąb)

nagle, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 24-go czerwca 1979 roku, o godzinie 10:45 wieczorem w starszym wieku.

Zwłoki można odwiedzać dziś od 4-ej po południu.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 28-go czerwca, o godzinie 9-ej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Jana Kantego, a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Sylvia, Mildred i Dolores, siostry; **Frank Boro i Peter Boilo,** szwagrowie; **Jennie,** bratowa; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:
Zakład Pogrzebowy B.F. Malec i Synowie, telefon 774-4100.

Żołnierz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich i 3-ciej D.S.K., Uczestnik Obrony Tobruku i Bitwy o Monte Cassino, Członek Koła Karpatczyków, śp.

Edward Zadorski

Zmarł dnia 24 czerwca 1979 r. w Chicago.

Pożegnanie zmarłego Kolegi odbędzie się we wtorek, dnia 26-go czerwca 1979 r. o godz. 8-ej wieczorem w kaplicy domu pogrzebowego Rosewood Funeral Home, 4000 St. Charles Rd. (Mannheim i St. Charles Rd.) w Bellwood, Ill.

Prosimy wszystkich członków Koła Karpatczyków w Chicago i przyjaciół o przybycie do kaplicy na pożegnanie Kolegi.

ZARZĄD KOŁA KARPATCZYKOW W CHICAGO

UWAGA UWAGA UWAGA UWAGA
DLA WYGODY NASZYCH KLIENTÓW
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
Otworzył Biuro Ogłoszeniowe
gdzie możecie zamówić ewetl. zapłacic ogłoszenie.
Biuro czynne 7 dni w tygodniu: od 10 rano do 9 wieczorem.
5610 W. BARRY (przy Central Ave.)
Tel. 622-0730

★ Praca

POSIADAMY PRACE FIZYCZNE
LUB UMYSŁOWE
DLA WSZYSTKICH
Irene's Employment Agency
6201 W. TOUHY 631-8878

MEN & WOMEN & STUDENTS
TO WORK IN OUR SHOP. Will teach. Good future. Steady work. good transportation.
108 W. Lake St. — Room 200
MR. THOMAS 372-8600

Chicagoska Firma Zatrudni Doświadczonego Asystenta Menażera

Musi mieć ważną licencję samochodową Stanu Illinois. Obowiązki włączają pracę janitorską i nadzór nad ludzmi mówiącymi po polsku. Płaca od $5.00 do $7.00, zależnie od doświadczenia. Po umówienie się na wywiad proszę pisać do:

BOX NO. 586
POLISH DAILY ZGODA
225 W. Washington
Chicago, Ill. 60606

TOOL MAKERS
Class A—With Tool & Die Repair experience: Nite Shift—Top Wages—Company Benefits Which include Family Hospital Plan. 13 Paid Holidays, Paid Vacations.
APPLY
SPRING DIVISION
BORG-WARNER
Madison St. At 25th Ave.
BELLWOOD, ILL.
An Equal Opportunity Employer M/F

TELLER
Full time. Experience preferred, but will train well qualified individual. Must speak Polish.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Ave., Chicago
847-1140
Equal Opportunity Employer

INSPECTOR
Quality Control Department has opening for inspector with good background in mechanical inspection of precision aircraft parts. Duties will be first article layout, In process, and final inspection to close tolerance dimensions. Should speak English.
CALCO MANUFACTURING CO.
205 Factory Rd.
Addison, IL.
628-2300
Equal opportunity employer

Machine
PRODUCTION MACHINISTS
We have immediate openings in our Machine Shop for individuals qualified to set-up and operate either the Mill or Lathe in short to medium run productions
Candidates should have one to two years previous experience on a Mill or Lathe or have similar experience in sheet metal work. The ability to to read blueprints and work within close tolerances using a micrometer is a must.
Excellent wages, attractive benefits, and a pleasant working atmosphere are several reasons for considering a change. Please come in or call MRS. LAPER at 671-3300.
BECKMAN INSTRUMENTS
3900 N. River Road
Schiller Park, Illinois 60176
equal opportunity employer m/f

AUTO/TRUCK SALES: NEW
Experienced. Ouststanding opportunity to join small sales staff in large volume dealership w/4000 annual sales, $30,000 annual income, inc commission, easily in reach of applicant w/talent & drive. $100 per wk salary, Demo, Fully Paid Vacation, Pension Plan, Many other benefits. Apply in person to Sales Manager.
HAWKINSON FORD
6100 W. 95th ST.
OAK LAWN, IL.

CASHIER WANTED
South Water Market
Hours 5 A.M. to 2 P.M.
Must be bondable.
Contact — CRAIG
829-7700

SECRETARY
To work for social workers in a family service agency. Duties incude typing, handling large volume of details and telephone contact. Requires 55 WPM, dictaphone experience, good English and grammar skills and excellent telephone manner. Near north location, excellent public transportation. $715-750 per month depending on experience.
— Call
TINA WHITE, 9 AM—12 Noon at:
944-3313

★ Praca Męska

DISHWASHER
7-3 P.M.
WEEKENDS INCLUDED.
5 days/week. 37½ hrs/week. $5.10/hr to start.
CALL FOR APPT.
ROOSEVELT MEMORIAL HOSPITAL
426 W. Wisconsin
751-4404

DOŚWIADCZONY
TOOL AND DIE MAKER
&
DIE REPAIRMAN
Stała praca, 5 dni(50 godzin w tygodniu). Dobra zapłata. Świetne kompanijne świadczenia. Trochę angielskiego. Zgłaszać się.
HUB STAMPING AND MFG. CO.
1212 N. Central Park Ave., Chicago
Dzwonić: 252-1373

OFFSET PRESSMAN
GLUE MACHINE OPERATOR
EXP'D. FOR SMALL FOLDING CARTON PLANT. GOOD TRANSPORTATION. GOOD PAY.
666-3222

MAINTENANCE WELDER
Must have experience & good work record. — apply in Person. No phone calls accepted.
COZZI IRON & METAL
2600 S. Paulina, Chicago

BAKER
Experienced Cake Icer or Decorator. Should speak some English.
Apply at
ACKERMANN'S BAKERY
6043 Irving Pk. Rd. Chicago
777-8352

MACHINIST WANTED
FULL TIME DAYS. Experienced — HARDING CHUCKER SETUP and OPERATE. EXCELLENT PAY, BENEFITS, and OVERTIME.
CALL LARRY
867-8666
GENERAL MANUFACTURING CO.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, IL. 60656

CARPET LAYERS
Full time. — Year round work.
Experienced & own tools.
956-7027

GENERAL MECHANICS
Brush Manufacturer Requires Experienced Mechanics. Functions will include maintenance repair & set-up of machinery. Good salary. Good benefits. Should speak a little English.
ZIMMERMAN BRUSH CO.
900 W. Lake St.
Chicago, Il.
829-7663 or 829-3313

Chicago Metal Mfg. Co.
has immediate openings for:
- MACHANICS — FIT UP MEN
- MACHINE BURNERS
- PRESS BRAKE OPERATORS

Apply in Person.
CHICAGO METAL MFG. CO.
3724 S. Rockwell, Chgo.

WANTED
PRECISION INSPECTOR
MACHINE SHOP EXPERIENCE. Capable of Reading Blue Prints, using Comparatoris HEIGHT GAUGES, VERNIERS MIKES, ETC.
CALL LARRY
867-8666
GENERAL MANUFACTURING CO.
4715 S. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, IL. 60656

MARINE MECHANIC NEEDED
Must have knowledge of outboard engines. Good salary. Call
584-5314 or 584-3666

FACTORY WORK
APPLY IN PERSON.
JEFFERSON INDUSTRIES
2100 So. Marshall Blvd.
Chicago, IL.

COOKS
PART & FULL TIME
11 A.M. — 3 P.M.; 3 P.M. — 11 P.M.
EXP. NECESSARY.
THE VIKING STEAKHOUSE
27 W. 150 Roosevelt, Winfield
653-2110

★ Praca Męska

GENERAL MAINTENANCE MAN
Includes Welding, some Machine Shop, some Electrical.
DAYS
APPLY IN PERSON
MOSER BOX PARTITION CO.
CORRUGATED DIVISION
1874 S. 54th Ave. Cicero

ELECTRICIAN
We need a journeyman electrician for the day shift. We offer a competetive salary, generous fringe benefits, low cost employee cafeteria, free parking & CTA to our door.
Please Contact:
THOREK HOSPITAL & MEDICAL CENTER
850 W. Irving Park Road
Chicago, Illinois 60613
525-6780, Ext. 5011
WE ARE AN AFFIRMATIVE ACTION, EQUAL OPPTY, M/F EMPLOYER

MACHINISTS WANTED
FOR DAYS, Experienced NC SETUP and OPERATE for WARNER and SWASEY. 2 SC, MORI SIEKI, NC LATHES. EXCELENT PAY, BENEFITS and OVERTIME.
CALL LARRY
867-8666
GENERAL MANUFACTURING CO.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, IL. 60655

MAINTENANCE MECHANICS
CMWC
Elk Grove Village Mfr. is seeking Mechanics w/ ability in maitaining & servicing production equipment. Unusually good oppty. for personal growth. Good fringe benefits.
For appt. call JOE BORKOWSKI
437-5750
CHICAGO MAGNET WIRE CORP.
901 Chase Ave.
Elk Grove Village
NORTH AMERICAN PHILIPS COMPANY
EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

MECHANIC
REFRIGERATED TRACTOR TRAILER
We seek an individual with mechanical aptitude to work in our transportation garage. Diesel engine repair experience and the willingness to learn trouble-shooting of refrigeration units is all that is required.
For interview appt. call:
Paul Mendonca 736-5800
MIDWEST QUALITY BEEF
4404 W. Bertau, Chgo.
Equal Oppty. Employer M/F

TRUCK MECHANIC
Wanted reliable all around truck & auto mechanic to work days in small clean shop. Call between 12 & 6.
GREAT LAKE
FLEET MAINTENANCE
CALL JOHN 339-4901

MĘŻCZYZNA
DO PRACY
NA FARMIE HODOWLI KONI
Zamieszkać. Utrzymanie i pomieszczenie.
Dzwoń wieczorami:
359-4800

Fabryka
ASYSTENT NADZORCY (Supervisor) NARZĘDZIOWNI
Bązowany w Chicago perforator posiada doskonałą okazję dla osoby która jest obecnie narzędziowcem i chciałaby awansować. Świetna płaca i program świadczeniowy. Musi mówić po angielsku. Zgłoszenia do:
HARRINGTON & KING
5655 W. Fillmore St., Chicago, Ill.
Tel.: 626-1800

KONSERWACJA
Poszukuje się mężczyznę do ogólnej pracy w fabryce. Praca ciesielska i konserwacja maszyn. — Angielski pomocny.
Dzwoń lub zgłoś się na:
2100 So. Western Ave.
Tel. 376-8525

DRIVER WITH OWN CAR
For full or part time, days. Messenger work.
108 Lake Street, Room 200.

MACHINIST
Need full & part time men with experience, or will train. Good working conditions. Call:
860-1818
Ask for Larry.

STRUCTURAL STEEL FABRICATOR NEEDS WELDERS & FITTERS
Top Wages
MOORE STEEL CO., INC.
681-1210
EOE

Maintenance
Good steady future with a growing company for dependable men with a background in all-around plant maintenance. Arc welding and electrical experience necessary. Excellent company paid benefits.
Apply in Person
Douglas Furniture Corp.
5555 W. 65 St. Chicago

MACHINE MAINTENANCE MECHANIC
Experienced. Must have electrical knowledge. Good salary with benefits.
Call: 731-2900
Ask for Werner

MACHINE ASSEMBLERS
PART TIME & FULL TIME
Men to assemble large machinery. Must have basic knowledge of tools. Good benefits and wages. Call:
378-6700

MACHINE ASSEMBLER
Some esper. required. Elk Grove Cal Mr. Hoberg
593-2030

POTRZEBNI MĘŻCZYZNI
Z doświadczeniem w obijaniu domów. Doskonałe wynagrodzenie.
MEEDER INDUSTRIES
5535 W. Montrose, Chicago

DIE SET-UP MAN
Sheet metal shop in O'Hare area to set stock tooling for perfing, notching, etc. Some exp. or equivalent schooling preferred, but will train mechanically inclined person.
Call Ed Witek at
455-0140

TOOL ROOM REPAIRMEN
Large Plastics injection Molding Company seeks Tool & Die Repairmen. At least 7 years or more experience required. Good starting salary and benefits. Contact:
Dean Harrison
455-3500

MECHANIC
Good salary. Paid hospitalization, sick days & holidays. Must have own hand toods. Must be experienced. Work on school buses.
Call 460-4334 between 8 & 4
Or 349-3376 evenings
T.L.C. Transportation
151st St. & 94th Ave.
Orland Park, Ill.

★ Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO
• ROBOTY CIESIELSKIE • OBICIA ALUMINIOWE I INNE • DACHY • SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE • ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ • ROBOTA GWARANTOWANA
Dzwonić do Znanego Kontraktora
MIKE DRAGOWICZ • 588-6535

★ Dachy

POLEWANIE DACHÓW gorącym asfaltem. Łatanie, wygładzanie od 1 do 6 warstw. Dział dachów powiekrzył się. Teraz jesteśmy w stanie wykonywać różnego rodzaju dachy, włącznie z gorącym asfaltem. 220 funtowe asfaltowe "shingles". I 90 funtowe "roll" dachy. Zawsze dobra robota i dobra cena.
GENERAL CONTRACTING CO.
4146 W. Armitage
278-1525

DACHY
ROBIMY DACHY NA GORĄCO I ZIMNO ORAZ "SHINGLES". I ROŻNE NAPRAWY DACHÓW. OBLICZENIA ZA DARMO Z GWARANCJĄ NA 15 LAT
ORBIT ROOFING.
DZWONIĆ PRZEZ CAŁĄ DOBĘ:
772-5908 lub 772-6850

★ Malowanie

MALUJEMY domy tanio, szybko, wewnątrz i zewnątrz oraz wszystkie reperacje domów. Obijanie panelingiem, kuchnie, łazienki, basementy. Jesteśmy ubezpieczeni. Obliczenia darmo. 384-7667 po 6-ej lub 775-0587.

★ Przeprowadzki

ARTHUR MOVING & PACKING CO.
Polska doświadczona firma przewozowa.
Nr. ILL. C.C. 43852 MC—C
PRZEPROWADZKI TANIO, SOLIDNIE i z GWARANCJĄ.
278-7898 oraz 342-9657
od 8-ej do 10-ej wieczorem.

★ Osobiste

PILNE
KTOKOLWIEK WIE GDZIE SIĘ ZNAJDUJE
GABRIELA ZORROWICZ STANFORD
Proszę Zadzwonić:
345-9100
PILNE

★ Praca Męska

WELDER
Custom machinery. Must read Blue prints & HAVE OWN TOOLS. Set-up & weld mig & heliarc.
STANDARD METAL PRODUCTS
Franklin Park, Illinois
671 1400

★ MEBLE

CENTRAL FURNITURE
1348 MILWAUKEE
Polskie Kierownictwo
Zawiadamia, Że
W OKRESIE LETNIM
CENY MEBLI "APPLIANCES"
ZOSTAŁY ZNIZONE
OTO PARĘ PRZYKŁADÓW TEGO, ILE OSZCZĘDZICIE
Korzystając z Tych Taniości.

Komplet mebli do bawialni włączając lampy ze stolikami	$198
Komplety mebli do sypialni	$130
Łóżka piętrowe "bunk" lub "Hollywood"	$78
Kanapa i fotel	$140
Kanapa rozkładana do spania (polska wersalka)	$105.00
Telewizja kolorowa	$320
Komplety mebli do kuchni: stół, i cztery krzesła "dinette set"	$95
Kuchnie gazowe (gas ranges)	$220
Lodówki lub zamrażacze (freezers)	$220
Z 6-ciu sztuk stylowe komplety do jadalni	$399
Materace z podstawą sprężynową pełnego rozmiaru	$95.00
Niemieckie szafkowe "stereotype players" (patefon-radio-magnetofon z kominkiem)	$420

Łatwe spłaty. Mówimy po polsku.
Otwarte w Poniedziałki, Czwartki i Piątki do 9 wieczór; we Wtorki, Środy i Soboty do 6 wieczór; w Niedziele od 12 do 5 po południu.
Zgłaszajcie się do polskiego kierownika p. WIKTORA KOSMACZEWSKIEGO
Tel. 486-7838

★ Kontraktorzy

CENY WZRASTAJĄ NAJLEPSZA OSZCZĘDNOŚĆ TO ZROBIĆ RAZ, A DOBRZE
Jako fachowcy wykonamy każdą małą czy dużą naprawę wewnątrz czy zewnątrz budynku najoszczędniej. Dzwońcie zaraz — zanim się rozpocznie pośpiech. Również w Nagłych Wypadkach
General Contracting Co.
4146 W. Armitage
278-1525

WYKONUJEMY WSZELKIE PRACE
Na zewnątrz i wewnątrz budynków, związane z konserwacją, odnową i ocieplaniem.
476-5959
A. B. CONSTRUCTION CO.
General Contractor
3139 W. 59th Street

★ Domy

HOUSE PLUS 120x87 Ft. LOT IN CITY OF LAKE GENEVA, WISC. 2 blocks from lake. Low taxes. Handyman's special. A real steal ..... $37,000 Call anytime, prefer Saturday night And Sunday All Day.
825-5694 •ASK FOR IRMA

PRZEZ WŁAŚCICIELA
Przy Fullerton i Lawndale piękna drewniana rezydencja. Trzy sypialnie, 2 łazienki, pełna kuchnia (kabinety i pantry). Dywany w pokoju frontowym i jadalnym. Pełny basement z pralką i suszarką. Zakryty wyłożony porch (TV/room). Gazem ogrzewany. Parcela otoczona płotem. Blisko transportacj, zakupów i szkół. Tylko $37,600.
TEL.: AL 2-1326
Po 6-ej proszę mówić po angielsku.

ELK GROVE
Kondominium na sprzedaż. 3 sypialnie, kuchnie, 1½ łazienki, centralne ochładzanie, wszystkie urządzenia, garaż na 1½ auta. Blisko autostrad, pociągów i zakupów. W pobliżu duży obszar rekreacyjno-wypoczynkowy. Po umówienie dzwonić
593-7136
Od 9-3 Po Południu i 6-11 Wieczorem

FOR SALE—BY OWNER
81st & Francisco—3 bedroom stone ranch, den, L shaped living & dining room, wall to wall carpet, 2 fire places & baths, finished basement, 2 car garage, new roof & appliances, fenced in landscaped lot (buildable).
Only $79,000
Call 776-5355
After 6 —Al or Dorothy

HOFFMAN ESTATES/STONEY RIDGE Superior Palatine School District. Open House, Every Day 11 to 5 P.M.
4025 N. NEW BRITTON
7 rooms, almost new, maintenance free ranch, 3 bedrooms, 2 baths. Woodburning fireplace. All appliances. Many extras. Large lot, low taxes. Priced $85,500
991-3723

★ Do Wynajęcia

MIESZKANIE w basemencie, 1 sypialnia. Umeblowane, ogrzewane. Archer i Pulaski. Dobry dojazd. 767-8976.

DUŻE MIESZKANIE
4 POKOJOWE
1 sypialnia. Laramie i Addison. Ogrzewane. Swieżo odnowione. Małżeństwo w średnim wieku, bez zwierząt. Dzwonić po 6 po południu podczas tygodnia.
283-1759

6 ROOM FLAT. Near schools & Catholic Church. Vicinity Pulaski & Armitage. 276-1943.

TWO APARTMENTS
5 & 2 rms. — $150 & $85.
Security Deposit. Utilities not included. Newly dec. Mature people. No pets. Vic. 21st Place & Oakley.
Call 927-8821, ater 7 P.M.

TROJKA NA DOLE: lodówka, kuchenka, dywany. 4025 N. Kolmar.

★ Posiadłości Poza Chic.

LAKE PROPERTY FOR SALE, MICHIGAN
150 miles from Chicago. By owner, on Saddle Lake. Winterized 2 bedroom cottage on wooded lot. Asking $29,500. Fishing, Swimming & Water Sports.
Call (616) 434-6736.

★ AUTO

'70 MAVERICK, 38,000 mil. Stan bardzo dobry. Cena $625.00. Telefonować na numery 251-5300 albo 275-5297 i koniecznie pytać o Ewę.

★ Letniska do wynaj.

LETNISKO w okolicy Wisconsin Dells, Wisconsin. 4 pokoje z łazienką. $80.00 tygodniowo. 725-7980.

★ Zguby

ZGUBIONO paszport polski na nazwisko Ryszard Szeflinski. Łaskawego znalazcę prosimy zadzwonić: 863-1311.

Projekt Ustawy w Sprawie Kondominiów—Nie Przejdzie Łatwo

W miarę jak właściciele budynków zajmujących się przekształcaniem mieszkań do kondominia, zaczynają się zwracać w stronę mniejszych domów — odbiegając na zachód od wieżowców, położonych nad jeziorem — Rada Miejska poczyna rozważać dwa projekty mające na celu zaostrzenie przepisów w tej dziedzinie. Jeden projekt pochodzi od mayor Byrne, drugi od grupy 10 radnych miejskich.

Przewodniczący podkomitetu Rady Miejskiej d/s kondominiów, ald. Bernard L. Stone (50 warda) przewiduje, iż zanim nowe przepisy w tym względzie zostaną zatwierdzone, nastanie późne lato.

"Prawdę mówiąc, zajmie to dużo czasu," powiedział Stone. "nie jestem pewien, czy istnieje tu jakieś rozwiązanie na dłuższą metę," stwierdził on, mając na myśli szereg różnych projektów przepisów dotyczących zaganienia przekształcania mieszkań na kondominia.

Komitet, któremu przewodniczący Stone, zbierze się we wtorek o godz. 10 rano, celem przeprowadzenia przesłuchań odnośnie projektu pani Byrne.

Mayor Byrne, która obiecywała w czasie swej kampanii wyborczej wprowadzenie niezwykle ostrych przepisów w tej materii, wyeliminowała najbardziej kontrowersyjne elementy w tym względzie, przekładając w dniu 1 czerwca swój własny projekt przepisów.

Wyeliminowany został pomysł zachowania 15% mieszkań znajdujących się w budynku przekształconym na kondominia oraz warunek, iż 35% lokatorów, wynajmujących mieszkania w takim budynku,winno wyrazić swą zgodę — zanim budynek ulegnie przekształceniu na kondominia.

Wszystkie tego aspekty porzuconych pomysłów, włączone zostały do ogólnego projektu, jaki przedłożony został w ubiegłą środę przez grupę 10 aldermanów. W zespole tym znajduje się kilku radnych niezależnych oraz takich, których wardy najbardziej ucierpiały w wyniku akcji przekształcania mieszkań na kondominia.

W myśl projektu aldermanów, właściciel budynku musiałby bądź to posiadać zgodę 40% mieszkańców budynku, bądź też zarezerwować 20% istniejących mieszkań — celem ich wynajęcia.

Nowi Członkowie Rady

Rada szkół katolickich otrzyma wkrótce nową nazwę i nową konstytucję. Nastąpią też zmiany personalne w radzie. Kardynał Cody będzie przewodniczącym ex officio, następnie rada sama wybierze swego przewodniczącego. Dr Milton Gordon kończy pracę na tym stanowisku w lecie bieżącego roku. Do rady wejdą nowi członkowie, m.in. Richard J. Brzeczek, asystent zastępcy nadinspektora policji.

Niskoprocentowe Pożyczki Dla Kupujących Domy Po Raz Pierwszy

W ubiegłym togodniu Senat zatwierdził propozycję Izby Niższej o przyznaniu pożyczki na kupno domu o niższej stopie procentowej osobom, które po raz pierwszy dokonują zakupu nieruchomości.

W tym celu władze stanowe zatwierdziły pożyczkę na sumę $50 milionów dla instytucji finansowych, które będą udzielały pożyczki dla ludzi kupujących na niższy procent po raz pierwszy dom lub mieszkanie własnościowe.

Połowa z tych pieniędzy przeznaczona będzie dla powiatu Cook i Chicago, które jest nowatorem całego przedsięwzięcia. Udogodnienia tego typu zostały już wprowadzone w innych ośrodkach miejskich w kraju, gdzie władze miejskie popierają prywatną własność domów na terenach wielkomiejskich.

Senat zatwierdził powyższą propozycję ilością głosów 44 do 8 i po zatwierdzeniu rachunku na wyżej podaną sumę przekazał go do Izby Niższej. Poprawka Senatu dotyczy ograniczenia stopy procentowej od ½ do ponad 1% niżej, niż pożyczki udziela ne na kupno domów normalnie na podstawie zarządzenia Illinois Housing Development Authority.

Sen. John Knuppel (D. Havana) oświadczył, że jest to nieciekawa propozycja wplątująca rząd w pożyczki przy kupnie nieruchomości, kiedy stopa inflacyjna jest tak wysoka, że kupującego po raz pierwszy nieruchomość po prostu nie stać na zapłacenie miesięcznej raty.

Sen. Vince Demuzio (D. Carlinville) proponuje, żeby przyznanie niskoprocentowanej pożyczki na kupno nieruchomości ograniczyć do ludzi z niskim i średnim dochodem. Na razie pułap dochodu uprawnionych do korzystania z niskoprocentowanej pożyczki nie został uwzględniony w propozycji Izby stanowej.

Powyższa ustawa zatwierdzona przez Senat została przesłana do gubernatora Thompsona.

Innowacje w Systemie Oceny Uczniów

Kontrowersje związane z wprowadzeniem nowego systemu oceny uczniów szkół podstawowych i ogólno kształcących wiążą się z nierozwiązanym dotąd problemem indywidualnego podejścia do procesu kształcenia. Każda szkoła, jak wykazały badania przeprowadzone w podmiejskich szkołach w rejonie Chicago stosuje własny stystem ocen, zbliżony lub różniący się od systemów innych szkół. W wypadku, gdy szkoła przyjmuje wszelkie innowacje — niemal każdy z nauczycieli wypracowuje własny, indywidualny sposób oceny postępów w nauce.

W wielu wypadkach rodzice przeciwni są jednak stosowaniu nowych systemów ocen, gdyż wygodniej jest kontrolować wyniki nauczania zgodnie z ustalonymi regułami. Literowy system oceny jest systemem przyjętym dawno i stosowanie go bądź zastąpienie innym, bardziej zróżnicowanym, budzi najwięcej kontrowersji. Taka sytuacja istnieje w szkołach w Oak Brook, i Cicero. Rodzice nie chcą mieć do czynienia z innymi ocenami niż proste A, B, C i D. Inne systemy są dobre w teorii, nie w praktyce, potwierdza przyjętą opinię Robert Dunlap, kierownik programów w Cicero 99.

Niektóre szkoły stosowały przez kilka lat inny system oceny niż system literowy powracają lub powróciły już do tradycyjnego systemu literowego. W szkołach podstawowych rejon 62 w Des Plaines zostanie on przywrócony podobnie jak w Evergreen Park, gdzie wykorzystywany będzie znowu w klasach od 5 do 8.

W większości okręgów szkolnych trwają jednak prace nad modernizacją systemu ocen. Nowe systemy zostały już wprowadzone, obecnie są udoskonalane. Zmiany idą dalej w szkołach podstawowych niż w szkołach średnich, gdzie muszą bardziej odpowiadać ujednoliconemu systemowi ocen obowiązującemu na wyższych uczelniach.

MANAGUA, NIKARAGUA. — Żołnierz schowany za barykadą oczekuje ataku bojówkarzy Sandinista. (UPI)

BONN. — Kanclerz Helmut Schmidt odznaczył generała Alexandra Haig wielkim krzyżem orderu zasługi. Generał Haig przechodzi w tym miesiącu na emeryturę po czterech latach służby jako naczelny dowódca sił zbrojnych NATO. (UPI)

Geocaris Podpisał Rachunek Za Obsługę Parkomierzy

W sądzie okręgowym w Chicago złożone zostały dwie sprawy, kwestionujące zapłacenie przez miasto sumy $270,000 tysięcy firmie obsługującej miejskie parkomierze. Jak wykazało dochodzenie firma Duncan, sprawująca kontrolę nad 34,974 miejskimi parkomierzami, nie mogła wykonać swojej pracy, polegającej na opróżnianiu parkomierzy z zebranych przez nie pieniędzy i ich konserwacji, ponieważ przez okres dwóch zimowych miesięcy nie było dostępu do nich.

Jeden z członków komitetu miejskiego, prowadzącego dochodzenie, ald. Clifford Kelley (20 warda) domaga się zwrotu otrzymanych przez firmę Duncan pieniędzy, utrzymując, że podstawą do takiego postępowania jest fakt całkowitego zasypania parkomierzy śniegiem w ciągu stycznia i lutego.

Miasto w osobnej sprawie, złożonej w sądzie okręgowym domaga się od firmy udowodnienia, że pieniądze zapłacone należą się jej lub natychmiastowego zwrócenia ich miastu, w wypadku jeśli argumenty używane przez firmę nie będą wystarczające.

Chociaż władze miejskie nie oskarżyły dotychczas nikogo z urzędników, mających coś wspólnego z wypłatą pieniędzy dla wspomnianej firmy personalnie, zastępca komisarza wydziału ulic i oczyszczania miasta, John Geocaris, który zatwierdził rachunek wystawiony przez firmę Duncan Traffic Equipment do wypłaty, podał do wiadomości publicznej swoją decyzję o powołaniu prywatnego adwokata, reprezentującego jego osobę w procesie sądowym.

Ald. Kelley oświadczył, że miasto przewiduje specjalne fundusze na zapłacenie prywatnych adwokatów, których miejscy urzędnicy wezmą na swych obrońców w toczącym się procesie.

Oskarżona firma upiera się, że suma $270 tysięcy należy się jej za obsługę miejskich parkomierzy.

John Geocaris w wywiadzie udzielonym fotoreporterom Chicago Tribune oświadczył, że podpisując rachunek do wypłady dla wspomnianej firmy nie wiedział, czy pracownicy miejscy skontrolowali pracę wykonaną przez firmę Duncan.

Firma Oferująca Tanie Wakacje Zwróci Pieniądze Oszukanym

Firma Columbia Research z Lincolnwood, mieszcząca się przy 3762 W. Devon Ave., oferująca wakacje na Florydzie i w Las Vegas za jedyne $15.95, zwróci pieniądze tysiącom osób, którzy po wpłaceniu powyższej sumy nie mogli skorzystać z oferty lub skorzystali, lecz nie są w pełni usatysfakcjonowani, zamiast bowiem bezpłatnych usług, wszystko było płatne i to z narzutem.

Jednomyślny wyrok, nakazujący firmie zwrot bezprawnie przywłaszczonych pieniędzy, podpisany przez sędziego Abrahama Marovitza, kończy miesiącami ciągnące się przesłuchania, bazujące na skargach, które otrzymał Departament Prawa, Federalna Komisja Handlu i inspektorzy poczty w różnych punktach kraju.

Ilość napływających skarg od oszukanych osób była tak duża, że w maju sędzia Marovitz nakazał, żeby cała korespondencja adresowana do oskarżonej firmy była konfiskowana.

W rezultacie około 20,000 przesyłek pocztowych, w tym wiele czeków znalazło się w jednym z urzędów pocztowych na północy miasta.

Na mocy wyroku firma, prowadzona przez Raymonda Andersona, zmuszona została otworzyć specjalne konto na sumę $25,000, z którego wypłacane będą pieniądze dla osób, które po wysłaniu czeku na żądaną przez firmę sumę $15.95, nie otrzymały w zamian żadnego pokwitowania lub udając się na proponowane przez firmę tanie wakacji, nie otrzymali na nich tego, co im obiecano. Firma Columbia Research obiecywała swoim klientom m. in. takie dobrodziejstwa, jak bezpłatne zakwaterowanie, bezpłatne korzystanie z wynajętego samochodu, bezpłatne posiłki i pieniądze na hazardowe gry w kasynach w Las Vegas. Uczestnicy wakacji pokrywali tylko koszty podróży samolotem lub innym środkiem transportu.

Urlopowicze, którzy skorzystali z taniej oferty, skarżyli się, że wiele pozornie bezpłatnych udogodnień, podanych w reklamie, było obwarowanych ukrytami kosztami, lub po prostu były one niedostępne.

Nie Zostanie Zwolniony Za Kaucją

Sędzia z powiatu Lake zdecydował, iż Thomas Holt Jr., lat 23, nie zostanie zwolniony za kaucją. Został on zatrzymany w związku z zabójstwem 18-letniej mieszkanki Lake Forest.

Przedstawiciele władz powiatu Kenosha zamierzają starać się o ekstradykcję Holta, by mógł być sądzony w Wisconsin, lecz władze powiatu Lake sprzeciwiają się temu twierdząc, że powinien być on sądzony w stanie Illinois, gdzie istnieje możliwość wydania wyroku śmierci. W stanie Wisconsin nie stosuje się kary śmierci.

Holt przesłuchiwany był w sądzie w Waukegan. Sądowi przewodniczył sędzia Warren G. Fox.

Holt będzie sądzony w Wisconsin niezależnie od wyników rozprawy sądowej w stanie Illinois.

Sąd w Kenosha będzie rozpatrywać też możliwość oskarżenia Holta o zamordowanie 80-letniego Hermana Bosmana, który mieszkał w sąsiedztwie oskarżonego.

Nieudana Operacja

Lekarze ze szpitala Sparrow podjęli się dokonania trudnej operacji ponownego przymocowania obydwu nóg 3-letniego chłopca. Operacja była pierwszą tego rodzaju w Stanach Zjednoczonych. Mimo wysiłków lekarzy, operacja nie udała się. Złe krążenie krwi zmusiło lekarzy do amputacji nóg.

Nogi chłopca zostały odcięte przez kosiarkę na farmie jego rodziców.

Przyjmował Łapówki

Thomas F. Nolan, lat 57, który zajmował najwyższe stanowisko ze wszystkich oskarżonych dotąd i skazanych inspektorów miejskich za pobieranie łapówek od przedsiębiorców zakładających instalacje elektryczne w budynkach, został uznany winnym przyjmowania łapówek.

Ponowne Starcie Marynarzy z Policją w Ośrodku Great Lakes

W poniedziałek wieczorem doszło w ośrodku marynarki Great Lakes do ponownego starcia pomiędzy marynarzami a policją. Policjanci zostali obrzuceni kamieniami.

Niezależnie od tego biorący udział w rozruchach marynarze obrzucili także kamieniami przejeżdżający pociąg podmiejski Chicago & Northwestern. Nie zanotowano wprawdzie ofiar w ludziach, lecz ze względów bezpieczeństwa władze wstrzymały dwa następne pociągi, przejeżdżające po torach przebiegających przez bazę w Great Lakes. Pasażerowie z tych pociągów zostali przetransportowani dalej autobusami.

Zgodnie z raportem policji w North Chicago, w tłumieniu rozruchów wzięły udział oddziały policji ze sąsiednich osiedli — m. in. Waukegan. Z pomocą przyszła również policja pow. Lake. Połączone oddziały policji stoczyły utarczkę z kilkuset marynarzami, którzy zebrali się w pobliżu głównej bramy ośrodka, przy zbiegu Sheridan i 22-ej ulicy.

Raport podaje, iż władze aresztowały trzy osoby, kilka osób doznało lekkich obrażeń. Opatrzono je w szpitalu ośrodka marynarki. Jeden z policjantów stwierdził, iż poniedziałkowe zamieszki były w swym nasileniu podobne do niedzielnych.

Cywilny pracownik bazy, Bill Dermody, stwierdził iż zamieszki miały miejsce również i na terenie samej bazy. Rzucano tu kamieniami.

Marynarze odbywający służbę w ośrodku treningowym w Great Lakes oświadczyli wcześniej, że główną przyczyną starcia pomiędzy policją a marynarzami — były skargi ze strony marynarzy, którzy twierdzili, iż źle traktowani na terenie miasteczka.

Skargi te złożone zostały na ręce oficerów marynarki przez pięciu spośród 500 marynarzy, jacy wzięli udział w niedzielnych zamieszkach.

Ci sami marynarze złożyli zeznania w czasie przesłuchań przeprowadzonych z udziałem oficerów marynarki oraz przedstawicieli władz miasteczka North Chicago. Chodziło o ustalenia, jak zaradzić tego rodzaju sytuacjom na przyszłość.

Bezpieczeństwo CTA

Senat aprobował ustawę dotyczącą bezpieczeństwa CTA. Na mocy tej ustawy podjęte zostaną kroki w celu zwiększenia bezpieczeństwa pasażerów i pracowników miejskiego transportu masowego.

Zostaną zainstalowane publiczne telefony na stacjach kolejki miejskiej i na końcowych przystankach autobusowych.

W kasach zainstalowane będą szyby kuloodporne. Kierowcy autobusów będą dysponować systemem radiowym umożliwiającym komunikowanie się "w obie strony". Pracownicy masowego transportu miejskiego będą poddani specjalnym szkoleniom obronnym przeciw napadom.

Pieniądze na realizację projektu uzyskane zostaną z funduszu drogowego i z funduszu RTA.

Oskarżony Po Raz 37 O Molestowanie Dziewczynek

Walter Kaleta, obecnie 41-letni mężczyzna, po raz pierwszy został aresztowany za molestowanie małych dziewczynek, mając 17 lat. W poniedziałek aresztowano go za podobne przestępstwo i stanie on przed sądem z tego samego powodu już po raz 37.

Kaleta znajduje się obecnie w więzieniu powiatu Cook i władze prawne myślą o umieszczeniu go w zakładzie dla psychicznie chorych na stały czas.

Kaleta jest z zawodu księgowym i mieszka na południu Chicago. Policja zna go jako "the candy man". Skazany on był już wielokrotnie, nigdy nie siedział jednak w więzieniu dłużej, niż kilka tygodni. Przez okres 24 lat, kiedy po raz pierwszy dopuścił się podobnego przestępstwa jest on człowiekiem wolnym i policja oblicza, że ofiarami jego zabiegów przez ten okres jest ponad 100 małych dziewczynek.

Skazanie Kalety na większy wyrok było dotychczas niemożliwe, ponieważ nie było dostatecznych świadectw na udowodnienie mu winy. Fakt, że ofiarami przestępcy są dzieci nie sprzyja także całej sprawie, w większości bowiem wypadków dzieci nie są odpowiednimi świadkami.

Molestowanie małych mieszkanek Chicago i okolic odbywało się w warunkach nieco zakamuflowanych. Najczęściej oskarżony lub jego żona zapraszali ofiary do swego domu, gdzie namawiali je do pozostania na noc z ich córką. W ciągu nocy Kaleta molestował dziecko. Często zapraszał on także swe ofiary do restauracji, na pizzę lub lody i stwarzał zawsze sytuację, żeby znaleźć się sam na sam z dzieckiem w samochodzie.

Molestowanie dzieci najczęściej nie przyznawały się swym rodzicom, co zaszło między nimi i starszym panem. Wstydziły się one tego zazwyczaj.

Akt oskarżenia przeciwko 41-letniemu mężczyźnie obejmuje 3 strony i zawiera skargi z terenu Chicago, okolicznych przedmieść i Wisconsin.

Oskarżony prawdopodobnie będzie sądzony przez wymiar sprawiedliwości różnych terenów.

Wzorowy Mąż i Ojciec Zaginął Bez Śladu

Mieszkaniec podmiejskiego Highland Park, 40-letni Arthur Jones, wzorowy mąż i ojciec trojga dzieci, wyszedł pewnego majowego dnia z domu i zaginął bez śladu. Zaniepokojona, że mąż jej nie wrócił do domu na obiad, żona powiadomiła policję. Nigdy dotychczas nie zdarzało się, żeby Arthur nie wrócił do domu na czas, powiedziała ona do policji.

Dokładny rysopis zaginionego z jego zdjęciem został rozesłany po całym kraju. Dotychczasowe poszukiwania nie dały jednak żadnego rezultatu i zaginięcie mieszkańca luksusowej willi w Highland Park pozostaje zagadką.

W świetle zeznań żony, zaginiony był pośrednikiem handlowym i członkiem Chicagoskiej Rady Handlowej. Codziennie rano udawał się on do Chicago w celu dokonania różnych tranzakcji i załatwienia spraw i wracał do domu wcześnie po południu.

Dokładne przesłuchania ewentualnych znajomych zaginionego ujawniły, że nie widziano go na forum Rady Handlowej od ubiegłego roku, nie widziano również nic bliżej o jego interesie.

Szef detektywów w Highland Park, Donald Verbeke, ostatnio wpadł na ślad zaginionego, niespodziewanie odkrywając, że był on hazardzistą. Odkrył także, że Jones miał olbrzymie długi przez uprawianie hazardu, nim zaginął pamiętnego dnia, 10 maja.

Ostatnie wyniki śledztwa naprowadzają policję, że Arthur Jones współpracował z 34-letnim Carl'em Gaimari, zastrzelonym w swej willi w Inverness 30 kwietnia, zaledwie więc 10 dni przed tajemniczym zaginięciem wspólnika.

Morderstwo Gainari nie zostało jeszcze rozwiązane przez policję. Żona zaginionego potwierdziła znajomość męża z Gainari i zeznała, że był on bardzo przygnębionym po jego morderstwie.

Wiedziałam, że mąż przez ostatni okres miał jakieś kłopoty, powiedziała ona do prowadzącego śledztwo, Verbeke. W związku z kłopotami i sprawami interesu przełożony został termin wyjazdu do Kalifornii, chociaż wykupione już były bilety lotnicze.

Bezpieczeństwo w Elektrowniach Atomowych

Awaria w elektrowni atomowej, której usunięcie trwać będzie cztery dni kosztować będzie przemysł 4.2 miliona dolarów. Tak wysokie kary płacić będą wytwórcy energii elektrycznej zarządzający elektrowniami atomowymi.

Każda elektrownia atomowa w stanie Illinois wpłaci ponadto 350,000 dolarów na utworzony niedawno fundusz bezpieczeństwa nuklearnego. Będzie to wpłata jednorazowa, corocznie zaś elektrownie wpłacać będą na ten fundusz 75,000 dolarów. Magazyny zużytego paliwa nuklearnego płacić będą $25,000 rocznie, tysiąc dolarów zaś za każdorazowy przewóz takiego paliwa.

Dzięki uzyskanym funduszom zainstalowane zostaną urządzenia kontrolne w każdej istniejącej elektrowni atomowej oraz w elektrowniach, które zostaną zbudowane. Urządzenia te pozwolą wykryć nawet najmniejszy błąd operacyjny i zapobiec awarii.